

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:24

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:24

Fredagen den 19 februari

1 § Allmänna frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 25 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 22 februari 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9.30 och jag förklarar sammanträdet öppnat.

Medan utrikesministern och medarbetarna slår sig ned ska jag anmäla ett par saker.

Jag säger välkommen tillbaka efter föräldraledighet till Magdalena Streijffert.

Jag noterar att Gunnar Andrén har valts till ny suppleant för fp. Vi välkomnar honom vid tillfälle när han är närvarande. Han är säkert i kammaren nu.

Det är också statsrådet Ohlsson. Hon kommer så fort hon är klar med sina interpellationsdebatter.

Vi ska börja med de allmänna frågorna i utrikesministerdelen, återrapport med mera. Vi tar statsrådet Ohlssons frågor när hon kommer.

Statssekreterare Amelie von Zweigbergk är här och kan föredra de allmänna återrapporterna.

På bordet ligger ett antal handlingar. Dem har ni sett.

Vi har haft skriftligt samråd om troliga A-punkter vecka 6. Det avslutade vi den 12 februari kl. 14.00 med stöd för regeringens ståndpunkter.

Vi har haft skriftligt samråd om troliga A-punkter vecka 7 angående betalningsbalansstöd till Rumänien. Det avslutades den 16 februari kl. 9.30 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi hade skriftligt samråd inför regeringsbeslut inför rådsbeslut om sanktioner mot bland annat delar av ledarskapet i Transnistrien och ändring av gemensam ståndpunkt om restriktiva åtgärder mot Liberia. Det avslutade vi den 17 februari kl. 16.00 med stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går nu in på allmänna frågor. Den första punkten är återrapport från möte i allmänna rådet den 25 januari. Statssekreterare Amelie von Zweigbergk var där.

Anf. 2 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Den stora punkten på mötet var presentation av det spanska ordförandeskapet. Det berättade jag om förra gången jag var här inför det mötet.

Moratinos beskrev det spanska ordförandeskapet. Man poängterade vikten av genomförandet av Lissabonfördraget. Man pratade om den ekonomiska krisen och vikten av att EU stärkt sig igenom den.

Förstärkta utrikesrelationer och medborgarnas fri- och rättigheter diskuterades också.

Efter presentationen följde en diskussion. Största delen av tiden upptogs av GAC:s roll, och de olika medlemsstaterna beskrev GAC:s roll. Det var ganska många inlägg, men de flesta var mer eller mindre eniga om vikten av GAC:s roll när det gäller de horisontella frågorna. Den franska representanten Lellouche pratade varmt för GAC:s starka roll och vikten av att de horisontella frågorna verkligen går igenom GAC.

Många pratade om vikten av förberedelser inför Europeiska rådet. Den diskussionen var mycket en upprepning av diskussionen på det tidigare informella ministerrådet i La Granja i Spanien.

Därefter följde diskussion om den ekonomiska krisen. Många medlemsländer uttryckte stark oro för det som händer i Grekland och så vidare. Inte heller här var det mycket nytt. Det var mest en repetition av det tidigare mötet i La Granja.

Efter de diskussionerna kom man in på övriga punkter. Då avhandlades Donaustrategin. Donaustrategin var något som Ungern ville ta upp som en viktig del i trioprogrammet, alltså Belgiens, Ungerns och Spaniens gemensamma program. Ungern sade att man ska anordna en konferens den 24 och 25 februari då man ska diskutera Donaustrategin.

Något som var roligt för en svensk att höra var hur mycket man såg Östersjöstrategin som en första variant av hur Donaustrategin ska kunna vara. Man tyckte att Östersjöstrategin hade fungerat väl och att det finns mycket att hämta där när man bygger upp Donaustrategin.

För oss som har haft ledartröjan i Östersjöstrategin har det varit viktigt att få de andra länderna att tycka att Östersjöstrategin är bra, om inte annat så för att man sedan ska kunna hänga på andra strategier så att Östersjöstrategin inte blir något som bara är av intresse för oss runt Östersjön.

Det är helt kort om vad som hände på mötet, som också var mycket kort. Jag tror att vi var klara på 45 minuter.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

En skriftlig rapport finns utsänd.

Anf. 4 JACOB JOHNSON (v):

Fru ordförande! Av rapporten framgår att ett antal länder under punkten om det spanska ordförandeskapet lyfte fram frågan om medborgarinitiativet.

Jag skulle vilja höra lite mer om vad som sades och om Sverige gjorde något inlägg i frågan.

Anf. 5 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Diskussionen var inte särskilt omfattande. Den diskussion som var skedd under La Granjamötet.

Den svenska ståndpunkten när det gäller medborgarinitiativet är att vi tycker att det är bra. Det är ett intressant sätt att få en ordentlig medborgardialog i EU. Vi tycker att det är viktigt att man håller detta så administrativt icke krångligt som möjligt.

Diskussionerna har mycket handlat om på vilken nivå man ska sätta kraven för hur man ska veta vem som anmäler, om man kan anmäla vilken typ av frågor som helst, vilka som ska få rösta, hur man ska rösta och så vidare.

Den svenska ståndpunkten har varit att det är viktigt att se vad detta är, nämligen att medborgarinitiativet inte är som ett val till Europaparlamentet eller ett val till det nationella parlamentet. Det är ett sätt att skapa initiativ för en viss fråga som man sedan lämnar över. Det fattas inte något beslut. Man måste därför ställa de administrativa kraven i paritet med det.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

För att det ska framgå i protokollet kan jag säga att förutom det sedvanliga samrådet inför de allmänna råden här i EU-nämnden har frågan om hur Sverige ska driva och tycka om medborgarinitiativet behandlats i riksdagens konstitutionsutskott. Man kan gå till deras handlingar om man vill titta närmare på detta.

Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går då in på allmänna rådets agenda. Utrikesutskottet informerades i går av kabinetssekreterare Frank Belfrage om den allmänna punkten 6, nämligen utvidgning Kroatien.

Såvitt jag förstår är den punkten struken. Där utgick den Bildtska allmänna punkten. Om utrikesministern vill kommentera några andra allmänna frågor går det bra att göra det. Utrikesministern avstår.

Då lägger vi de frågorna åt sidan tills EU-ministern kommer.

2 § Utrikes frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 25 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 22 februari 2010

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 2, Utrikes frågor, som vi ska diskutera med utrikesminister Carl Bildt. Även han har en återrapport från utrikesministrarnas möte den 25 januari. En sådan är utsänd. Notera att den är hemligstämplad. Vill utrikesministern säga något om den? Nej. Någon ledamot som har någon fråga? Nej.

Vi lägger återrapporten till handlingarna och går in på information och samråd inför mötet i utrikesrådet den 22 februari.

Utrikesutskottet i riksdagen informerades i går av kabinetssekreterare Belfrage om utrikesfrågorna inför rådet.

Frågan om fredsprocessen i Mellanöstern har åkt ut från agendan och in igen om jag är korrekt informerad.

Anf. 8 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Senaste nytt är att den österrikiske utrikesministern ska säga att han har varit i Mellanöstern.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Då tar vi den frågan när vi kommer dit.

På övriga frågor står mig veterligen Afghanistan, Libyen och polska studenter i Vitryssland.

A-punktsbehandlingen ligger utanför sammanträdet. Om någon har frågor om utrikesrelaterade A-punkter går det naturligtvis bra att ställa dem.

Vi lämnar dem och går över till frågan om Haiti. Den behandlades senast vid förra EU-nämnden om utrikes frågor den 22 januari då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Nu förväntas en diskussion.

Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag fruktar, och det gäller på flera av dessa punkter, att det inte är så mycket att säga.

Vi befinner oss fortfarande i den situationen att det råder en icke oväsentlig osäkerhet när det gäller de nya institutionernas sätt att fungera i Bryssel. Det ser vi bland annat i att rådskonstellationerna går halvt på tomgång innan de har fått ordning på arbetsfördelning och strukturer i Bryssel. Det är en ganska tom agenda med inga slutsatser alls, om jag bortser från det som ligger under A-punkter.

Det är inte så mycket att säga om Haiti. Där befinner vi oss i ett utpräglat mellanläge. Den omedelbara räddningsoperationen håller på att avslutas. Nu går vi in i fasen av återuppbyggnad. Där sker nu en stor studie. Det är framför allt Världsbanken, UNDP och andra – EU är med på ett hörn – som gör denna för att få underlag för en stor internationell givarkonferens.

Det finns olika datum; jag såg den 31 mars i New York i ett av papperen. Jag skulle tro att det blir något senare. Det är rätt mycket som ska göras när det gäller att få detta på plats.

Det är egentligen först när vi ser det materialet och kan ta ställning till det som vi har anledning att återkomma.

Jag utgår ifrån att det på rådet bara kommer att bli en kort avrapportering från de berörda kommissionärerna och en inriktning för den diskussion som kommer att vara inför att vi får materialet inför den stora givarkonferens som kommer att vara senare. Där kommer EU självfallet i sedvanlig ordning att tillhöra de stora givarna.

Anf. 11 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Vi kunde i morse höra på nyheterna att FN:s chef för insatserna på Haiti kritiserar sin egen organisation för bristande samordning. Han hade gått ganska hårt åt dem i ett internt meddelande. Utåt har man inte gett samma budskap. Där fungerar samordningen; det är bara praktiska saker som inte har fungerat.

Vad vet utrikesministern om detta? Det vore intressant att få ytterligare information.

Anf. 12 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Allt är ju relativt. Jag tror att FN med FN-mått mätt hade relativt god ordning på koordineringen.

Var och en som har varit i närheten av FN-systemet vet att FN-systemet internt är en serie av starkt konkurrerande byråkratier. Det är väl det som detta mejl ger uttryck för, där John Holmes säger att alla kanske inte ställde upp fullt ut på det sätt som han hade räknat med. Det är föga förvånande att det är på det sättet.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi konstaterar att det inte ligger så mycket skarpa papper på bordet, men vi ska ändå förhålla oss till ett upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Vi tackar för informationen i denna fråga. Skulle det komma något skarpt eller nya ställningstaganden från regeringen vet vi alla vad vi behöver göra då.

Punkt 4, Emergency Response Mechanism, ska enligt mina noteringar ha utgått. Utrikesministern nickar.

Nu kommer vi till den återinförda frågan om fredsprocessen i Mellanöstern. Senast vi behandlade den i nämnden, denna närmast eviga fråga, var den 4 december inför utrikesrådet då. Då förelåg det slutsatser under svenskt ordförandeskap och då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet.

Nu vet inte jag något mer än att doktor Spindelegger från Österrike vill diskutera frågan.

Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Han har varit i Mellanöstern och vill rapportera från det. Det ska vi lyssna på.

I övrigt har det varit lite fram och tillbaka huruvida den här punkten skulle finnas med. Det finns inga slutsatser. Det är väl bra det. De slutsatser som vi tog i december är nu den kanoniska texten som gäller. Vi ska hoppas att den texten gäller relativt länge.

Det har varit olika typer av diplomati för att se om det går att få i gång fredssamtal eller så kallade proximity talks. Det finns inga framsteg att rapportera i några av dessa hänseenden egentligen för ögonblicket. Det är väl det som har lett till att punkten har utgått. Sedan har den kommit in igen.

Inriktningen är dock att vi ska diskutera Mellanöstern mer ingående på det informella utrikesministermötet som äger rum i Cordoba i början på mars. Det är väl då det finns anledning att återkomma till frågan.

Jag skulle önska att det fanns några framsteg att rapportera i fredsprocessen i Mellanöstern, men jag fruktar att så icke är fallet.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Får jag ställa en följdfråga angående det utrikesministern kallar den kanoniska texten? Kan utrikesministern lägga ut texten lite mer om det politiska läget just nu kring den position som vi i nämnden hade ett ganska brett stöd för att svenskt ordförandeskap kunde få EU att samlas kring? Men det var alls inte okontroversiellt i andra länder då. Kan utrikesministern utveckla hur väl det här sitter?

Anf. 16 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag skulle nog vilja säga att texten vid det här laget är kanonisk. Jag noterar att den återropas av alla och envar i olika sammanhang för ögonblicket. Det är alldeles riktigt att det var ett element av tumult inför att vi antog den. Det tumultet var mindre genererat internt inom medlemskretsen än genererat externt genom olika försök att påverka texten. Det gav vissa uttryck i den diskussion som vi hade innan texten antogs.

När sedan texten antogs skedde det relativt smärtfritt. Den är sedan dess etablerad som basen för EU:s politik i området.

Jag har inte hört någon diskussion om den mer än allmänna instämmanden sedan december om jag ska vara alldeles ärlig. Det kan delvis bero på bristande uppmärksamhet från min sida. Det vill jag inte utesluta. Har någon annan hört någonting? Nej. Jag tror att det har satt sig rätt ordentligt.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Det var intressant och trevligt att höra.

Vi lämnar den punkten och tackar för den informationen.

Vid punkt 6 om Iran stod det ”ev.” men lär fortfarande förekomma på agendan för diskussion i begränsad krets. Den behandlades i nämnden senast den 22 januari med stöd för regeringens då angivna ståndpunkt. Nu är det lite mer diskussionsartat såvitt jag förstår.

Anf. 18 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är mer diskussionsartat, så det kommer väl att bli en avstämning av läget. Läget är något oklart i flera olika hänseenden, både vad gäller relationerna till Iran och de kontakter som pågår. Jag hade själv en längre

diskussion med den iranske utrikesministern om detta, för två veckor sedan vid det här laget.

Det har sedan dess varit ytterligare kontakter med Iran. Jag känner inte riktigt till innebörden i alla de kontakterna, än så länge i alla fall.

IAEA levererade en rapport i går, där man i och för sig konstaterar att de har problem med anrikningsanläggningen. Antalet installerade centrifuger har minskat. De kör mindre än vad de gjorde tidigare. Samtidigt har de skarpare formuleringar vad det gäller de robotstridsspetshistorier som man ansåg sig konstatera ett antal år fram i tiden. Har man utvecklat dem för ett antal år sedan är den utvecklingen i princip avslutad. Det är annorlunda formuleringar om den materia som gällde för några år sedan.

I övrigt pågår det en sanktionsdiskussion. Den sker mellan de fem permanenta medlemmarna i New York i allt väsentligt. Det ser vi återspeglat i medierna framför allt. Vi är inte del av denna krets som bekant. Det är framför allt en kinesisk återhållsamhet, i någon utsträckning rysk. Det finns amerikanska förslag om att rikta sanktioner mot revolutionsgardet.

Revolutionsgardet kan definieras på många olika sätt. Det finns länder som anser att revolutionsgardet omfattar hela den iranska ekonomin, så man kan med detta som rubrik ha sanktioner mot allting. Det finns de som har en snävare definition av revolutionsgardet.

Man ska ha klart för sig att beslut i säkerhetsrådet kräver dessa fem och ytterligare fyra röster. Det krävs nio röster av de 15 för att få ett beslut i säkerhetsrådet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Konsultationerna där fortsätter. Det är franskt ordförandeskap i säkerhetsrådet denna månad. Det är Gabon, som ni alla känner till, som tar över i mars. Det kan förväntas leda till att konsultationsverksamheten går ned något i intensitet.

Detta är en fråga där vi kommer att stämma av. Sedan kommer vi att kunna återkomma till nämnden, kanske om en månad eller så, när vi vet mer om vad säkerhetsrådet har kommit fram till eller inte kommit fram till.

Vi hade en diskussion om detta vid det tidigare sammanträdet om jag inte missminner mig. Då hade vi lite mer inriktning av politiken som vi också lade fast. Det gäller fortfarande.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Enligt mina noteringar hade vi en skarp ståndpunkt. Då brukar det betyda att det föreligger skarpa texter, åtminstone ett skarpt ställningstagande från regeringen. Det är det minsta vi begär för att ta ett sådant skarpt beslut. Det gjorde vi som sagt sist, utan avvikande meningar dessutom.

Det är det vi har, och så har vi hört det här. Vi tackar för informationen.

Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det som vi sade förra gången gäller. Det är ingen ändring i det.

2009/10:24

19 februari

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Ja. Riksdagens och Sveriges senast kända ståndpunkt gäller sedan den 22 januari. Sedan återkommer vi, särskilt från regeringen, om det skulle behöva ändras.

Vi går till punkt 7, Ukraina. Den frågan strök vi sist, eftersom de skulle ha en valomgång till som nu är avslutad. Senast frågan behandlades i nämnden var den 13 november förra året inför toppmötet EU–Ukraina och den 4 december i själva gasfrågan inför energirådet. Det var den senaste gången EU-nämnden samrådde om EU:s relationer till Ukraina. Men det var före valet, och nu är det avslutat.

Anf. 22 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nu är valet avslutat. Resultatet är känt. Den formella proceduren vad gäller valnämnd och den officiella förklaringen av valresultatet avslutades med det sista steget i Ukraina i går. Då bekräftades herr Viktor Janukovitj vald till president i Ukraina.

Det föreligger legala invändningar av Julia Timosjenko. Den information jag fick i dag på morgonen var att man räknar med att domstolen kommer att avsluta behandlingen av detta i morgon, vilket väl i och för sig vore bra.

Sedan sker en presidentinstallation i Kiev den 25, det vill säga nästa vecka. Därefter är han president. Vi kommer att diskutera olika sätt på vilka vi kan intensifiera vårt engagemang med Ukraina.

Vi är inte de enda som diskuterar i dessa termer. Det finns också en östlig granne till Ukraina som har lagt in en högre växel i detta avseende av lätt insedda skäl.

Vi hoppas i alla fall att det ska vara möjligt att president Janukovitj kommer till Bryssel inom en synnerligen nära tid efter att han har installerats den 25. Huruvida han åker till Moskva eller Bryssel först återstår att se. Det pågår en diskussion om detta. Vi kommer också att ha en diskussion på måndag lunch om vad vi möjligtvis har att erbjuda.

Vi lyckades i samband med EU–Ukraina-toppmötet i december föra vissa frågor en liten bit framåt vad gäller relationerna till Ukraina. Det är möjligt att vi ska ta ytterligare ett varv med en så kallad vägkarta för viseringsfrihet eller viseringsförenklingar och se om vi inte kan få ett antal medlemsstater att röra sig ytterligare för att erbjuda dem något. Det är väl det som är tanken för ögonblicket. Det handlar om att när Janukovitj kommer till Bryssel ska det finnas något att erbjuda honom så att han inte återvänder tomhänt.

Det finns en hel del andra viktiga frågor också. Det gäller att han under valrörelsen uttalade sig något konstigt när han sade att han ville att Ukraina skulle ansluta sig till den tullunion som finns mellan Vitryssland, Kazakstan och Ryssland. Det är inte förenligt med det avtal som vi håller på att förhandla med Europeiska unionen. Nu lär den positionen vara korrigerad från ukrainsk sida, men det gäller att bekräfta att de förhandlingarna kör i gång igen. Det är också fråga om ratificering av den överenskommelse som vi har angående Ukrainas deltagande i European Energy Community.

Det här blir en informell lunchdiskussion under måndagen.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Jag tittar i den kommenterade dagordningen för att se vad det stod förutom att vi vill att EU och Ukraina ska ha samarbete. Här står det någorlunda tydligt om regeringens position att det är angeläget att sända en signal om tydlig samarbetsvilja och även stöd. Det kan det möjligtvis vara värt att fatta ett mjukisbeslut om inför en diskussion där det ska diskuteras vad EU konkret ska erbjuda. Den svenska ståndpunkten inför detta är väl hyggligt känd.

Jag finner stöd för regeringens här angivna upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går till punkt 8, Övriga frågor. Här ska det diskuteras Afghanistan. Övriga frågor ska i princip inte vara beslutsfrågor, men Afghanistan är tillagd som en egen punkt, kanske till och med före de övriga frågorna. Vi lyssnar på vad utrikesministern säger om Afghanistan först, så får vi se vad vi behöver göra.

Anf. 24 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Utrikesministern är lite osäker på denna punkt vad som är statusen på denna punkt. Men det spelar inte så stor roll i sammanhanget. Jag tror att det är Frankrike som har velat ta upp det.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det som står i våra underlag är framför allt att ni ska diskutera att eventuellt utse en dubbelhattad EU-representant.

Anf. 26 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är bland annat detta. Det blir inga slutsatser. Det är framför allt Frankrike som har tagit upp det. Jag tycker att det är rimligt att sätta lite blåslampa på institutionerna i Bryssel. Det här är en av de frågor som har drabbats av den Brysselfokusering på sig själv som pågår för ögonblicket. Det innebär att tempot i den europeiska Afghanistanpolitiken har gått ned rätt avsevärt under de senaste veckorna. Det är inte bra.

Vi fattade beslut om nya riktlinjer för EU:s Afghanistanpolitik under hösten. Då gäller det att förverkliga dem.

Vi har frågan om att utse den dubbelhattade representanten, där det föreligger ett antal nomineringar sedan några veckor tillbaka. Det gäller att komma till beslut. De andra bytena kommer att ske på posterna i Kabul.

Norrmannen Kai Eide lämnar som chef för FN-missionen den 6 mars eller rättare sagt lämnar han Kabul den 1 mars och efterträds av svensk-italienaren Staffan de Mistura den 6 mars. Det är klart att det vore synnerligen bra om vi hade en EU-representant på plats då som kunde ta över ansvaret både för kommissionen och för rådet för Europeiska unionen i dess helhet och medverka i den koordinering som behövs. Det handlar både om att genomföra EU-planen och att arbeta vidare på den inriktning som vi gav Afghanistanpolitiken i samband med Londonkonferensen.

Det är väl i stort sett detta som jag kommer att framhäva och som ett antal andra utrikesministrar kommer att framhäva. Vi har en politik. Nu gäller det att lägga in en något högre växel för att genomföra den också.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vad har då regeringen för ingång när det gäller att utse den dubbelhattade representanten? Vill vi behålla vår svenskitalienare på plats?

Anf. 28 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Svenskitalienaren är FN. Han är enkelhattad.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Så var det. Men den EU-dubbelhattade då? Har regeringen någon särskild linje eller kandidat?

Anf. 30 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Regeringens linje är att nu gäller det att ha lite drag under galoscher-na och tillsätta den här personen. Det är Catherine Ashton som ska göra detta. Det finns ett antal kvalificerade kandidater. Hon har intervjuat, tror jag, sex kandidater. Det finns ingen svensk där, om detta har någon större betydelse i sammanhanget. Men det finns bra kandidater där.

Det är möjligt att det kommer att tillsättas flera personer. Enligt min mening behöver vi en person i Kabul som svarar för samordningen där. Jag skulle inte alls utesluta att vi också behöver en person som är Brysselbaserad som mer svarar för den regionala dialogen. Den är viktig, men den är knappt möjlig att genomföra med Kabul som bas, såväl därför att det är så pass mycket att göra varje minut i Kabul som av rent kommunikationstekniska skäl. Kabul är om jag uttrycker saken försiktigt ingen kommunikationsknutpunkt i regionen. Det innebär att resor i regionen är förenade med rätt betydande tidsutdräkt.

Det är förmodligen bättre att föra den regionala dialogen med utgångspunkt från Bryssel. Jag vill inte alls utesluta att vi hamnar i en situation där det blir en Kabulbaserad representant för Afghanistanoperationen och en Brysselbaserad för den regionala dialog som alla fäster ökad vikt vid.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi ska fatta beslut. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här angivna upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga, som förs bland annat om den representant som ska utses och så vidare.

Under övriga frågor står det i våra underlag om Libyen och om polska studenter i Vitryssland. Är det något utrikesministern vill säga om någon av dessa frågor?

Anf. 32 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är informationspunkter. Jag tror att det är Malta som vill informera om den dispyt som pågår med Libyen. Jag vet inte om nämndens ledamöter har följt med i detta, som har pågått ett bra tag.

Det började med att Khadaffis son anklagades för att ha misshandlat några kvinnor i Genève. Detta ledde till skarpa invändningar från den schweiziska polisen på det sätt som förefaller rimligt från rimliga utgångspunkter. Detta uppskattades inte i Libyen och föranledde starka motåtgärder>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**

Sedan har det hela trappats upp på alla möjliga och omöjliga sätt. Det slutade med att Schweiz för någon vecka sedan, var det väl, lade in 180 personer på en spärrlista i Schengensystemet, så att dessa inte skulle kunna komma in i Schweiz. Därmed kommer de inte in i Sverige heller. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<detta har föranlett Libyen att lägga spärr på alla från Schengenområdet. Det är klart att för både Malta och Italien, som har mycket stora ekonomiska projekt i Libyen, icke minst vad gäller gasförsörjningen, är detta något av ett problem.

Jag har inte följt frågan i detalj, men jag vet att det har förekommit medlingsförsök under italiensk ledning under den senaste tiden. Min kollega utrikesminister Frattini har haft ett antal rundabordskonferenser. Tydligt står frågan på RIF-rådets dagordning den 25 februari. Men vi kommer att få information av den maltesiske utrikesministern i formell mening, och alldeles säkert av Franco Frattini, om han också är där>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Då har vi frågan om de polska studenterna i Vitryssland som den polska regeringen driver.

Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det påpekas för mig att det också finns schweiziska affärsmän som arresteras och förs bort i Libyen. Det här har trappats upp och trappats upp, så en avkylande insats är väl nödvändig.

Låt mig allmänt säga angående polska studenter i Vitryssland att det finns tecken på att utvecklingen i Vitryssland just nu går lite bakåt. Det finns flera olika tecken på detta. Den polska minoriteten har alltid varit något av ett problem från Lukasjenkos utgångspunkt. Den har sina egna organisationer, och de organisationerna är egentligen de enda riktigt oberoende organisationer som finns. Lukasjenko har försökt kontrollera detta och satt upp egna organisationer, vilket har föranlett problem i umgänget mellan Polen och Vitryssland av rätt lätt insedda skäl.

Nu har han arresterat ett antal polska studenter. Det har föranlett mycket skarpa reaktioner från Polens sida. Jag har också påpekat detta för den vitryske utrikesministern, som inte tog ansvar för det här och som sade att det inte var så mycket att bry sig om. Men det är det alldeles uppenbart. Det har också föranlett ett uttalande från EU. Nu vill den polske utrikesministern ta upp detta och informera om den vidare utvecklingen i ärendet.

Vi har anledning att uttrycka bekymmer över de tendenser som vi ser. Vi hade en period under slutet av 2008 och möjligtvis början av 2009, då vi såg tecken på icke oväsentliga förbättringar i Vitryssland. Därefter har vi haft en period då det i stort sett har stått still, om jag nu förenklar det hela något. Nu tror jag att vi har en period då det åtminstone marginellt går bakåt. Då är det viktigt att EU noterar och kritiserar detta öppet.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i de övriga frågorna.

I anslutning till rådets möte ska man också ha associeringsråd med Libanon, samarbetsråd med Kirgizistan och dialog med Sydafrika och

Montenegro. Det här är inte samrådspliktiga beslutspunkter. Men vill utrikesministern säga någonting om detta får han. Han måste inte alls.

Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Detta har jag icke mycket att säga om över huvud taget. Det kan komma att bli en diskussion angående Balkanpolitiken igen med utgångspunkt från detta. Det kan bli så på ett sådant här möte. Ni märker ju själva att det är ett rätt tunt möte. Det innebär att detta kommer att bli ett möte då vi eventuellt kommer att ha svårt att fördriva tiden. Nu har utrikesministrar aldrig svårt att fördriva tiden, för vi hittar alltid någonting att tala om. Catherine Ashton är just nu på sin första större utrikesresa. Hon har varit i Sarajevo, är just nu i Belgrad och ska till Priština. Vi har en del andra utvecklingar nere på Balkan. Det är alltså möjligt att det kan leda till en ny diskussion om detta. Vi hade en inriktningsdiskussion i det här som rapporterades på lunchen förra gången. Jag förutser inga ändringar i den delen. Men det kan mycket väl bli så.

Jag ser att det är associeringsråd med Libanon och Kirgizistan och ministerdialoger med Sydafrika och Montenegro.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Kan vi då apropå detta och för att knyta ihop säcken innan vi och utrikesministern skiljs åt för i dag fråga angående Balkan varför rådet inte kom någon vart med Kroatien denna gång? Det ströks från allmänna rådets agenda. När utrikesministern själv tar upp Balkan i övrigt återkommer jag också till det.

Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Anledningen till att det ströks från allmänna rådets agenda är att vi löste problemet. Det innebär att det är en IGC i dag där ytterligare två kapitel öppnas för Kroatien. Det var in i det sista osäkert om detta skulle vara möjligt. Dels undrade man hur det var med de slovenska invändningarna, dels fanns det en del skrivningar som de ville ha angående fiskerättigheterna och fiskezonen. Det löstes upp. Därmed är frågan löst på lägre nivå, och det finns ingen anledning att föra den till den högre nivån. Det är ett positivt tecken när det gäller förhandlingarna med Kroatien.

Jag var i Zagreb i går i samband med presidentinstallationen. De är relativt optimistiska till att de nu kommer att kunna slutföra förhandlingarna under detta år. De har en pågående intern reformprocess, framför allt på rättsområdet, som är viktig. Jag underströk vikten av att de tar den på allra största allvar. Erfarenheterna från Bulgarien och Rumänien är sådana att jag tror att stämningssläget i medlemskretsen är sådan att man kommer att ställa rimligt hårda krav när det gäller den delen av det hela. Det tycker jag också ska ses som en hjälp till Kroatien självt.

Man öppnar ytterligare två kapitel. Sedan återstår två ytterligare kapitel. Det är rättskapitlet, 23, och kapitlet om statsstöd, som har att göra med varven. Sedan återstår ett kapitel som är blockerat av slovenerna, den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, som Slovenien har blockerat mer av slovenska inrikespolitiska skäl, skulle jag säga. Det är inga större svårigheter, för det kapitlet är relativt lättförhandlat. När man

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Detta om Balkan i övrigt. Därmed är vi klara med agendan för de utrikes frågorna, om det inte är något annat utrikesministern vill dela med oss. Nej, inte just i dag. Vi tackar utrikesministern och hans medarbetare så mycket för i dag.

Vi återupptar behandlingen av punkt 1, de allmänna frågorna.

Jag säger välkommen till nyutnämnda statsrådet Birgitta Ohlsson, Sveriges nya EU-minister. Vi började som bekant innan statsrådet kom med återrapporten. Den klarade vi av med statssekreterare Amelie von Zweigbergk. Vi konstaterade också att A-punktslistan numera behandlas utanför nämndens sammanträden. Det var ingen som hade några sådana frågor. Vi konstaterade med utrikesministern att vi strök punkt 6, som vi nyligen diskuterade igen.

Vi går in på samrådet i övrigt inför rådet för allmänna frågor. Jag kan säga igen, så att det syns även här i protokollet, att utrikesutskottet informerades inför allmänna rådet. Men det var just på punkt 6, inte på de allmänna frågorna i övrigt.

Punkt 3 är däremot resolutioner, yttranden med mera från Europaparlamentet. Det är en ren informationspunkt. Underlag är utsänt.

Anf. 40 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande och EU-nämndens ledamöter! Det här är första gången jag är i EU-nämnden som EU-minister, och det är också första gången jag över huvud taget besöker ett möte med EU-nämnden, i och med att jag inte heller satt där som riksdagsledamot. Det ska bli mycket spännande att få samarbeta med er.

Som känt hålls på måndag allmänna rådets möte. Det är det andra mötet under det spanska ordförandeskapet. Nämnden har fått ta del av rapporter från allmänna rådets möte samt fått en redovisning av statssekreterare Amelie von Zweigbergk som var här tidigare i dag. Ni har också fått dagordningen för måndagens möte.

Som vi har kunnat konstatera är dagordningen mycket kort. Kroatien-punkten har fallit bort. Klimatfrågan återstår, liksom även Europaparlamentets resolutioner och förberedelser inför Europeiska rådet den 25 och 26 mars. Det blir en middag på måndag kväll med ordföranden för Europeiska rådet, Herman Van Rompuy. Där förväntar jag mig framför allt en diskussion om Europeiska rådet och om hur allmänna rådet bäst kan bidra till förberedelserna inför Europeiska rådets möte.

Jag tänkte kort nämna Europaparlamentets resolutioner, som jag tror kan intressera en del av EU-nämndens ledamöter. Det är närmare bestämt skriftlig information om de resolutioner som antogs vid sessionen 18–21 januari. Den första rör kränkningar av mänskliga rättigheter i Kina, speciellt fallet Liu Xiaobo, som jag vet att många av er har följt med stort intresse. Den andra rör Filippinerna. Europaparlamentet fördömde mycket starkt massakern i Maguindanao i november. Det var utomrättsliga avrättningar. Den tredje rör en europeisk strategi för Donauregionen, som är mycket intressant för oss ur svenskt perspektiv, då vi just nu jobbar

med Östersjöstrategin, som är ett slags pilotstudie för Donauregionens arbete.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och går över till det omnämnda mötet i Europeiska rådet den 25 och 26 mars. Här har det utsänts dels underlag i början på veckan, dels utkast till en agenda i utskick 2 till nämndens ledamöter. Förberedelserna inför Europeiska rådet behandlades senast i nämnden den 12 februari, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 42 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Europeiska rådets vårtoppmöte den 25 och 26 mars kommer att inriktas på diskussioner om dels klimatet, dels de breda ekonomiska frågeställningarna, framför allt de långsiktiga ekonomiska reformfrågorna. EU:s kommande strategi för tillväxt och sysselsättning, som vi kallar för EU 2020, det vill säga efterföljaren till Lissabonstrategin, kommer att stå i centrum.

Stats- och regeringscheferna hade en första diskussion om den här strategin på det informella toppmötet den 11 februari, för ungefär en vecka sedan. Deras diskussion skulle föras upp i det allmänna rådet, och vi ska förbereda behandlingen vid Europeiska rådets möte den 25 och 26 mars. På det mötet förväntas man anta ett slags övergripande strategi, samt en styrningsstruktur.

Jag vill bara kort redogöra för några av huvudspåren i diskussionerna som redan har startat. På det extra toppmötet den 11 februari var det en bred samsyn vad gäller vikten av att skapa en mer fokuserad strategi för hållbar tillväxt och sysselsättning, liksom för att stärka genomförandet av strategins målsättning genom en bättre styrningsstruktur. Inte minst råder enighet om Europeiska rådets roll som motor i EU 2020. Diskussionen vid allmänna rådets möte nu på måndag kommer förmodligen att fortsätta att kretsa kring de här viktiga frågorna.

Regeringen kommer att lägga vikt vid den frågan. EU behöver ett starkt och effektivt samarbete för att gemensamt kunna möta de utmaningar som följer efter den ekonomiska kris och lågkonjunktur som vi ser över Europa och för att försöka stärka Europa i en global ekonomi.

En fråga som ligger mig varmt om hjärtat och som också statsminister Fredrik Reinfeldt lyfte fram förra veckan på mötet i Bryssel i torsdags är att vi vill framhålla avsaknaden av ett jämställdhetsperspektiv i Barrosos inspel till det extra toppmötet. Här är det väldigt viktigt för alliansregeringen att understryka vikten av ett ökat arbetskraftsdeltagande bland kvinnor och jämställdhet.

Det är en central del som Fredrik Reinfeldt tog upp, som jag kommer att lyfta fram och som också finansminister Anders Borg är involverad i.

Det är en väldigt viktig faktor för tillväxt att fler kvinnor i Europa arbetar mer. Det bör bli en integrerad del i strategin. Kommissionens förslag till EU 2020-strategin finns ännu inte på bordet utan väntas först i början av mars. Men vi tycker att det är viktigt att frågan lyfts fram till dess.

Förutom diskussion om själva strategin kommer Europeiska rådet att diskutera det arbete som pågår just nu för att hantera den ekonomiska och finansiella krisen inom EU. Det handlar bland annat om utfasning av

stimulans- och stödåtgärder som man har tagit fram under krisen, så kallade exitstrategier.

Det handlar om att se över framsteg inom området finansiell tillsyn och reglering. Man kommer även att ha en preliminär diskussion om förberedelserna inför G20-mötet som kommer att hållas i juni.

Det är också ganska troligt att man kommer att diskutera det tyngda statsfinansiella läget i flera av EU:s medlemsstater vid mötet med Europeiska rådet. Man kan konstatera att det är flera länder som står inför oerhörda utmaningar på denna front. Det är viktigt att ha starka reserver i form av ett starkt utgångsläge.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag ska säga, så att det framgår i protokollet, att ansvarigt fackutskott för riksdagens behandling av detta är finansutskottet. Det är ytterligare ett antal utskott och även nämnden som kommer att återkomma till 2020-frågan också inför rådet den 25 och 26 mars.

Anf. 44 JACOB JOHNSON (v):

Fru ordförande! Välkommen till EU-nämnden, EU-ministern!

Innehållet i 2020-strategin ska diskuteras i riksdagen via framför allt finansutskottet. Ministern nämnde jämställdhetsperspektivet som en viktig del. Det finns många andra saker som jag skulle vilja lyfta fram som till exempel vikten av den offentliga sektorn i en sådan strategi. Men vi ska väl kanske inte föra sakdebatten här.

Jag har mer en fråga om processen. I en kommenterad dagordning står att kommissionen kommer att lägga fram ett förslag med huvuddragen i strategin nu i början av mars som sedan ska behandlas. Jag trodde att kommissionen skulle lägga fram ett förslag till strategi i sin helhet för behandling. Är det bara vissa huvuddrag? Vad är det egentligen som kommer att läggas på bordet?

Anf. 45 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Det är korrekt att det framför allt är huvuddragen som nu ska läggas fram. Det är en diskussion som nu påbörjas. Regeringens ståndpunkt avseende EU 2020 är att strategin måste bygga på färre, tydligare och mer koherenta delprioriteringar.

Där skulle jag vilja lyfta fram fem olika fält.

1. Vi vill sätta i fokus den externa och interna öppenheten. Man ska ha en stark och väl fungerande inre marknad och sund konkurrens.
2. Hållbara offentliga finanser för framtida investeringar och välfärd.
3. Full sysselsättning, ökat arbetskraftsutbud, jämställdhet och minskat utanförskap.
4. En grönare resurseffektiv ekonomi med ett innovativt näringsliv.
5. Investeringar i humankapital, forskning och innovation.

Det är viktigt att man inte hamnar i alltför spretig agenda på detta möte utan att huvuddrag benas upp. Det som varit beklagligt är att i de dokument som finns och diskussioner som har varit har, som Jacob John-

2009/10:24

19 februari

son nämnde, jämställdhetsperspektivet varit oerhört frånvarande. Där vill vi speciellt från svensk sida ha ett tydligare perspektiv.

Vi vet i dag att uppemot 67 miljoner kvinnor i Europa uppger att de vill men inte kan arbeta på grund av att exempelvis barnomsorg fattas i länder och att det finns en dåligt utvecklad sektor för att kvinnor och män ska kunna göra karriär på lika villkor.

Anf. 46 BÖRJE VESTLUND (s):

Först skulle jag vilja fråga EU-ministern om följande. Man har bytt fokus mycket om man jämför Lissabonstrategin i förhållande till EU 2020. Det har kommit att handla mycket mer om tillväxt. Förut handlade det om tillväxt, arbetsmarknad och en rad olika mål. Det var måhända för spretigt tidigare. Nu har det ändrats till att vara väldigt strikt, kanske till följd av att vi har varit inne i en ekonomisk kris. Det handlar mycket mer om den ekonomiska verkligheten. När riksdagen tidigare behandlade frågan låg huvudansvaret för dokumentet i näringsutskottet. Nu ligger det i finansutskottet. Är det en bra utveckling av strategin?

Den andra frågan jag skulle vilja ställa gäller att det nu börjar dra ihop sig i diskussionerna. Alla säger att man vill ha ett effektivare och inte så spretigt dokument. Vilka konkreta mål är det som man ska ta bort som tidigare funnits med? Vi är nog alla i den här salen överens om att det kanske har varit lite för många. Men vad för regeringen för samtal om vad som ska tas bort?

Anf. 47 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Det är framför allt viktigt att prioritera, sätta det viktigaste först och försöka enas om målen. Det är ännu inte bestämt vad som kommer att ligga i huvudfokus eller prioriteras bort. Det är en öppen diskussion.

Det viktigaste är att få en form och ett slags styrningsdokument. Vi enas först om en struktur och vilka som är de viktigaste frågorna som ska prioriteras. Jag kan inte på rak arm säga vad som kommer att plockas bort. Det är en diskussion som pågår.

Anf. 48 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag måste ställa en följdfråga. Vad är det regeringen ska göra med de andra länderna om man inte vet vad som ska plockas bort? Man har inte ens en uppfattning om det utan säger bara: Alla kan väl i största allmänhet hålla med om att den gamla Lissabonstrategin till sina delar var lite spretig, och det var lite svårt att få det att hänga ihop. Då måste man ha en uppfattning. Vad är det i så fall man vill plocka bort av all denna spretighet? Det verkar inte som att regeringen har en uppfattning där. Det vore intressant att få veta mer. Ni måste ju ha ett tänk om detta i varje fall.

Anf. 49 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Självklart är det viktigt att tillväxt måste stå i centrum. Annars kan man inte jobba med de andra politiska målen över huvud taget. En god tillväxt i ekonomin är en förutsättning för att kunna ha

en bra välfärd, att kunna jobba med en grön ekonomi och att kunna fortsätta ha ett Europa som utvecklas och sätter kunskap i fokus.

Jag nämnde tidigare fem olika prioriteringar: En grönare resurseffektiv ekonomi, investeringar i humankapital och forskning, hållbara offentliga finanser, full sysselsättning, extern och intern öppenhet. Det är ingångspunkter i diskussionen.

Som Börje Vestlund nämnde tror jag att vi kan vara överens om att det är viktigt att denna nya EU 2020-strategi är stringent och håller ihop. Det har spretat över ett för stort område. Men det finns också en hel del saker som vi från svenskt perspektiv tycker är oerhört viktiga och som statsminister Reinfeldt lyfte upp på mötet i Bryssel i torsdags.

Det gäller exempelvis jämställdhet, som har varit väldigt frånvarande på sistone. Där är det viktigt att vi lägger ned extra mycket krut och att Sverige har en tydlig position. För att Europas ekonomi ska kunna utvecklas och tillväxten ska kunna vara god är det ohållbart att så många kvinnor står utanför arbetsmarknaden.

Anf. 50 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Det är väldigt bra att regeringen lyfter upp frågan om jämställdhet. Men jag reagerar ganska starkt när man får höra att anledningen är att öka den ekonomiska tillväxten. Man argumenterar inte för att det också ger kvinnor möjlighet till en egen försörjning.

Vi kan inte bara diskutera hur fler kvinnor kan vara inne i arbetslivet utan också att man måste förändra attityder. Det måste vara fler pappor som också tar ansvar familjen och hemmet, och det måste finnas barnomsorg.

Jag vet också att man inom Europeiska unionen diskuterar mammaledighetsdirektivet. Det säger en hel del om de attityder som finns i många europeiska länder.

Jag reagerade lite på att man säger att just för att öka den ekonomiska tillväxten ska fler kvinnor in i arbetslivet. Jag tycker inte att det handlar om jämställdhet.

Anf. 51 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Som jag tidigare nämnde till Jacob Johnson är det många kvinnor i dag som vill arbeta som inte kan arbeta på grund av att man inte har välutbyggd barnomsorg eftersom välfärden inte är utvecklad på samma sätt.

Självklart är det viktigt. Det är grunden för en kvinnokamp att kvinnor ska kunna vara ekonomiskt oberoende, kunna tjäna sina egna pengar och därmed också kunna välja sina liv på ett friare sätt. Det är fortfarande inte på det sättet i alltför många europeiska länder.

Jag brukar säga att Europa i dag har världens mest välutbildade hemmafruar. Kvinnor i många länder i Europa har akademisk examen men kan inte få arbeta eftersom det är väldigt svårt utan fungerande barnomsorg.

Vad gäller mammaledighetsdirektivet är regeringen oerhört negativ till detta. Vi ska inte lyfta fram reformer i Europa som försämrar den svenska jämställdheten. Dessutom ska vi inte peka ut mammor framför pappor på det här sättet. Det måste vara en neutral lagstiftning som ger kvinnor och män samma möjligheter.

2009/10:24

19 februari

Frågan om mammaledighetsdirektivet ligger just nu hos Europaparlamentet. Det är där den stora debatten sker.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Man kan möjligtvis göra den politiska reflexionen att om alla hade vår kvinnliga förvärvsfrekvens och om EU nådde sina mål skulle vi ha kommit oerhört mycket längre. Det handlar inte primärt om att hitta på nya mål utan snarare om att nå dem, om vi ska göra ett medskick från tidigare diskussioner.

Anf. 53 MAX ANDERSSON (mp):

Också jag vill börja med att välkomna den nya EU-ministern till EU-nämnden.

Jag vill ställa en fråga. Om jag ska förstå ministerns tidigare inlägg som att för den svenska regeringen är tillväxt inte ett medel utan ett absolut överordnat mål håller Miljöpartiet inte med om det.

Fru ordförande! Ska vi anmäla avvikande meningar på det här mötet?

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Om det känns nödvändigt får man anmäla det nu.

Anf. 55 MAX ANDERSSON (mp):

Då tar jag lite allmänna reflexioner. Det är inte enbart avvikande meningar. Det finns också som vanligt en del bra saker i regeringens ståndpunkt. Det gäller exempelvis satsningen på jämställdhet och insikten om att det finns ett behov av att prioritera.

Som miljöpartist tycker jag dock att man kan satsa lite mer och lägga mer tyngd på miljöbenet i den gamla Lissabonstrategin. Vi har förslaget om A New Green Deal som vi brukar tjata om. Ni kan betrakta det apelltalet som framfört.

En annan sak som jag vill anmäla avvikande mening om är det som jag tog upp redan på föregående möte. Den svenska regeringens ståndpunkt är att EU ska försöka tvinga tredjeländer att öppna sina marknader. Det är mycket bra med frihandel. Det är Miljöpartiets ståndpunkt, och jag tror att vi alla tycker så här.

Men för fattiga länder i den så kallade tredje världen är det nödvändigt att de kan skydda sin industri under en uppbyggnadsfas. EU har med diverse otäcka metoder, i varje fall otrevliga, försökt att ta bort dessa skydd för uppbyggnadsfasen. Det tycker vi i Miljöpartiet inte att EU ska göra.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

I formfrågan ska jag säga att det egentligen är själva agendan vi förhåller oss till. Men det finns också ett diskussionspapper om rådets arbete för att förbereda vårtoppmötet i 2020-frågan. Eftersom det förväntas en sådan inledande diskussion bland ministrarna och det har satt i gång en sådan här kommer jag att förfara så att nämnden tar ställning till regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Det är inte nu vi fattar de slutgiltiga besluten i nämnden om vad Sveriges riksdag tycker om 2020-strategin, för det har vi ingen. Men vi har

börjat tala om det. Då kan man också få tillfälle att anmäla avvikande meningar om man känner att man har dem. Det har jag noterat från Miljöpartiet. Då vet alla vad som gäller. Detta är en sådan punkt där det kommer att stå en romersk tvåa, II, i protokollet så småningom. Det är vad vi gör, så att alla på något sätt är ombord på samma båt.

Anf. 57 MONICA GREEN (s):

Eftersom det kom i det här läget vill också vi anmäla avvikande mening. Vi tycker att det papper som vi utgår från nu är ganska visionslöst. Det är ned i verktygslådan direkt och fixa med det ena och det andra i stället för att se visionerna för ett socialt ansvarstagande Europa där vi sätter människan i centrum. Det är medborgarnas Europa där vi ser till att alla kommer i arbete både män och kvinnor och att vi har den gröna tillväxten som mål. Det saknar vi i den nuvarande regeringens ståndpunkt. Det är möjligt att regeringen ändrar sig sedan.

Vi tycker egentligen att Lissabonstrategin var väldigt bra. Då fanns det fler socialdemokrater i Europa också. Vi hade tre ben att stå på i Lissabonstrategin. Det var tillväxt, arbete och en social dimension. Den sociala dimensionen var ett mycket starkt tredje ben. Allteftersom det har blivit blåare och blåare i Europa har den sociala dimensionen tonats ned. Nu när vi har drabbats av en kris har fler och fler människor drabbats oerhört hårt bara för att vi inte har ett socialt ansvarstagande i Europa såsom vi socialdemokrater skulle vilja ha det. Det vill vi återinföra nu när vi antar EU 2020. Att sätta människan i centrum, medborgarnas Europa, de sociala skyddsnäten och tryggheten är viktiga saker för oss. Det vill jag markera redan nu.

Anf. 58 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Jag vill betona att tillväxt är en förutsättning för att ekonomin ska kunna utvecklas och för att vi ska kunna ha den välfärd som vi alla tycker är så viktigt.

Låt mig åter anknyta till det som Max Andersson lyfte upp, nämligen frågan om frihandel. Frihandel är också en förutsättning, inte bara för att de fattiga länderna ska kunna ta sig ur fattigdomen utan också för att hela vår värld ska ha en väl fungerande ekonomi.

Det är en sorglig trend i många europeiska länder just nu att de protektionistiska krafterna växer väldigt tydligt. Många länder försöker gömma sin protektionism genom diskussioner om olika sociala förslag där man försöker föra fram protektionistiska tankar genom att dölja dem i en annan diskussion. Vi är mycket bestämda med att det är någonting som är felaktigt. Frihandelslinjen måste vara klar och tydlig.

Förr fanns det 24 mål, och det var ett problem att de spretade och att det var väldigt brett. Nu försöker vi prioritera färre mål. Det pågår en diskussion om vad som kommer att ligga i fokus.

Till Monica Green vill jag säga att det är viktigt att betona att EU 2020 måste ha ett tydligt fokus vad gäller långsiktig, hållbar tillväxt och sysselsättning. Däri inbegripes ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Det är ett vidare perspektiv. För att vi ska kunna uppnå det krävs det öppenhet, fungerande marknader, satsningar på kunskap mer än i dag, full sysselsättning och långsiktigt hållbara offentliga finanser. Man måste se det här ur ett bredare perspektiv.

Det enda sättet att i dag kunna säkra europeisk välfärd, trygghet och trygghetssystem för framtiden är att basera det på det som jag nämnde tidigare.

En omodern och främlingsfientlig politik som skyddar marknader, företag och jobb, det vill säga mer protektionism, från en sund konkurrens, nödvändiga och strukturerade förändringar leder inte framåt. Där måste vi vara väldigt tydliga med att vi sätter ned foten i Europa och i EU i dag och inte öppnar för ökad protektionism och skydd för den egna marknaden.

Anf. 59 MONICA GREEN (s):

Vi håller med om att frihandeln är viktig. Men jag vill ge en kommentar. Den sociala dimensionen, det vill säga att vi ser till att det finns barnomsorg, äldreomsorg och så vidare, är också en förutsättning för att människor ska kunna arbeta. Har vi inte ordning och reda på det kan människor inte gå till arbetet, utan man måste ta hand om sina gamla föräldrar eller vara hemma och ta hand om barnen. Därför går detta hand i hand. Det går inte att utesluta det och säga att vi måste få ordning och reda på ekonomin först. Vi måste göra det samtidigt. Ordning och reda i ekonomin är givetvis oerhört viktigt. Det vet vi socialdemokrater som har rätt ut ekonomin i Sverige. Vi vet också att det är minst lika viktigt att man har en trygghet och en social politik för alla medborgare, annars får man ingen tillväxt.

Anf. 60 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Många av de ämnen som Monica Green nämner är väldigt viktiga, och vi ska tala om dem för att visa upp att det finns en strukturerad och förutsättning för att få bättre och starkare ekonomisk tillväxt i Europa och för hur vi ska kunna konkurrera på den globala världsmarknaden. Men samtidigt nämns många fält där det handlar om nationell lagstiftning där vi, som kanske har en mer progressiv politik på många områden, inte ska behöva anpassa oss till en europeisk nivå. Det handlar mycket om nationell kompetens, även om att det är viktiga förutsättningar för att marknaden ska kunna fungera.

Anf. 61 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Jag tycker att det är alldeles utmärkt att Sverige lyfter upp kopplingen mellan kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och tillväxten. Jag tror att det är det argument som biter bäst på de politiker och de länder som är negativa till jämställdheten. Det är också ett argument som vi har använt rätt mycket tidigare. Nu är det så självklart för oss i Sverige. Det är därför jag tycker att det är mycket bra att regeringen lyfter upp den här frågan.

Jag hoppas också att ministern kommer att driva dessa frågor rent konkret i de olika länderna och tar upp diskussioner om detta med företrädare för jämställdhetsfrågor i de olika länderna.

Anf. 62 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Jag vill instämma i det som Helena Bargholtz nämnde. För att få fler länder, som kanske inte har kommit lika långt i

sin jämställdhetsdiskussion, att anamma detta budskap är det viktigt att koppla det till tillväxten. Fler i Europa måste jobba mer, fler i Europa måste jobba längre och vi måste också se till att fler får komma till Europa för att arbeta. Men man får inte heller glömma att nyttja den stora resurs som finns i form av kvinnor.

Det spanska ordförandeskapet har valt att lyfta upp jämställdhet som ett viktigt perspektiv. Där sker det många bra samarbeten. Fler av mina kolleger som EU-ministrar har också nämnt att de vill att jämställdhet ska komma upp som en starkare fråga.

Men vi ska även vara medvetna om att när man lyfter upp kvinnors icke-deltagande på arbetsmarknaden i många länder i Europa bemöts man snabbt av frågan om vilka det är som förlorar jobben i dag. Jo, det är männen. Det är många länder som i stället vill fokusera på det. Man vill inte ta fram kvinnoperspektivet så mycket, utan ser att vi har stor arbetslöshet just nu i den traditionellt manliga sektorn. Då är det viktigt att föra fram detta i ett brett perspektiv.

Anf. 63 JACOB JOHNSON (v):

Jag hade inte väntat mig att vi skulle ha en sakdebatt om EU 2020-strategin under diskussionspunkten om dagordningen på Europeiska rådet. Med det upplägg som ordföranden har vill jag också anmäla avvikande mening mot inriktningen på regeringens arbete.

Jag tycker att inte bara välfärdsaspekten saknas utan även värdet av en sammanhållen och kraftfull offentlig sektor i kontrast till den privatisering som drivs från högerliberalt håll.

Jag vill också ta upp en aspekt när det gäller tidsplanen för det här arbetet. Jag anser att det är realistiskt att detta ska antas redan före sommaren. Nu kommer det ett förslag på huvuddragen, inte helheten, till toppmötet i mars. Sedan ska det fattas beslut i juni, om jag har förstått det rätt. Det tycker jag är en för snabb tidsplan för det här viktiga arbetet med tanke på den situation som EU befinner sig i med den ekonomiska krisen. Det var några motiveringar till en avvikande mening.

Anf. 64 JOHAN LINANDER (c):

Jag tycker att det är bra att EU 2020 inte bara blir en fortsättning på Lissabonstrategin. Lissabonstrategin innehöll mycket bra, men vi såg också att medlemsländerna inte hade så stor vilja att följa upp strategin. Jag tycker att det bättre att sätta i gång något nytt, EU 2020, från den situation där vi befinner oss nu och inte bara titta på hur Lissabonstrategin såg ut tidigare och fråga oss vad vi ska plocka bort där.

Det är också viktigt att EU 2020 inte blir en krisstrategi bara för att vi nu befinner oss i ett ekonomiskt läge som verkligen är kris i många länder. 2020 är så långt bort, och vi får inte fastna i det här kristänkandet, utan vi måste kunna lyfta blicken och titta längre fram.

Jag vill också lyfta fram att det verkligen finns mycket bra i regeringens ståndpunkter med tanke på det som diskuterades tidigare. Det finns tydliga skrivningar om en aktiv politik för social trygghet och om att skapa bättre möjligheter för kvinnor och män att kombinera arbets- och familjeliv. De frågor som har diskuterats tidigare finns verkligen med i regeringens ståndpunkt.

Jag tycker också att det är bra att man lyfter upp flexicurity. Vi vet att det har gjort att ungdomsarbetslösheten är lägre i Danmark än i Sverige.

Anf. 65 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Jag håller med Johan Linander. Grunden är att inte fastna i ett kristänkande utan se Europa som den konkurrenskraftiga globala aktör som vi är i dag även om vi kan bli mycket bättre på det.

Europas främsta tillgång är dess medborgare. Vi kommer aldrig att konkurrera med de billigaste produkterna eller de lägsta lönerna, utan konkurrensen ligger i att vi har välutbildade medborgare, att vi har fokus på forskning och framsteg och att vi investerar i sektorer som inte minst den gröna ekonomin där Europa kan vara och förbli världsledande.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Den här diskussionen kommer att fortsätta. Detta var nog en första trevande diskussion. Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens här angivna upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga och noterar avvikande meningar enligt respektive motiveringar från s, v och mp.

Punkt 5, Klimatförändring, är välbekant för nämnden. Ministrarna ska diskutera den inför vårtoppmötet också. Vi behandlade den senast den 9 februari med statsministern inför det extra mötet i Europeiska rådet.

Anf. 67 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Som ni vet är klimatfrågan en av EU:s och det spanska ordförandeskapets högst prioriterade frågor. Det är något som vi vill fortsätta att fokusera på oerhört intensivt. Förhandlingarna inom ramen för FN:s klimatkonvention fortsätter med ett extra möte som kommer att ske i Bonn i Tyskland i maj och juni. Sedan har vi förstås COP-mötet i Mexiko i november. Däremellan kan det också komma att läggas in extra förhandlingsmöten.

Jag anser att det allmänna rådet bör rikta in sina diskussioner på tre olika faktorer. Den första är hur vi lämpligast följer upp erfarenheterna från Köpenhamnstoppmötet, som för många av oss innebar en besvikelse på en hel del fronter. Det är viktigt att man inte ger upp utan fortsätter att föra en diskussion om vad som hände då. I nära samråd med COP-ordförande Mexiko bör EU formulera en vision för den fortsatta förhandlingsprocessen. EU måste se vilka förändringar som bör göras för att uppnå effektivitet samtidigt som det är viktigt att kraven på delaktighet och transparens tillgodoses så att fler aktörer blir aktiva.

Den andra aspekten som jag vill lyfta fram handlar om att understryka EU:s övergripande mål, att ha en stark dialog och bygga strategiska allianser med andra länder i klimatarbetet. Där är det viktigt att fokusera särskilt på en dialog med utvecklingsländer och mindre önatationer som liksom vi vill se ett långtgående och globalt avtal vid COP 16 i Mexiko.

Den tredje aspekten jag vill nämna handlar om hur vi kan ge EU fullt stöd för att utveckla de olika frågor som nämns i Köpenhamnsöverenskommelsen och sammanfoga dem med FN:s klimatkonvention som tillsammans är de instrument som vi för närvarande har i det globala kli-

matarbetet. EU bör inta en flexibel hållning i arbetet för att bädda för bästa möjliga breda samarbete med andra länder och ländergrupper. Vi måste själva föregå med gott exempel när det gäller att leva upp till åtagandena i Köpenhamnsöverenskommelsen. En viktig aspekt är de utlovade snabbstartsmedlen till de mest sårbara utvecklingsländerna som ska gälla i tre år framåt.

Det finns förstås väldigt många andra angelägna aspekter på klimatfrågan att beröra, och de kommer också att hanteras inom ramen för bland annat miljørådet och Ekofinrådet.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Även den här punkten är på gränsen mellan en information om läget och en diskussion med skarpt innehåll. Vi har gjort så i klimatfrågan både före och efter mötet i Köpenhamn att vi har tagit diskussionsställningstaganden eftersom det då ges tydligare möjligheter för partierna att framföra sina ståndpunkter och det blir lättare att spåra dem. Det är också ett angeläget ämne där det är viktigt att regeringen har så brett stöd som möjligt i riksdagen.

Anf. 69 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Jag vill ställa en fördjupande fråga när det gäller snabbstartsfinansiering. Jag vet inte riktigt vad det innebär. Det ska ske redan 2010. Det är bråttom för att komma i gång. Min fråga är: Avser detta relevanta satsningar i Sverige eller inom EU eller är det ett stöd för tredje världen, det vill säga u-länderna? Var ska pengarna användas? Hur mycket handlar det om för svensk del? Är det omfattande eller är det en mindre del?

Anf. 70 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Holger Gustafsson ställer en mycket relevant fråga. De här medlen rör 2010–2012. EU har hittills samlat ihop 2,4 miljarder euro för detta. Det är ett biståndsstöd. Det handlar framför allt om att få i gång en effektiv start för många länder, inte minst önationer som befinner sig i en oerhörd ekologisk kris för tillfället. Vi hoppas givetvis att det ska kunna tillföras ännu mer medel. Det gäller att inte tappa farten efter Köpenhamnstoppmötet. Vi utlovade medel, de ska levereras och processen måste komma i gång.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Själva Köpenhamnsöverenskommelsen – ofta används det engelska uttrycket, the Copenhagen Accord – fick nämndens ledamöter strax före jul, som ni kanske minns. Jag antar att den fortfarande är hemligstämplad, men den finns på kansliet för er som inte har sparat den. Vi samrådde kring den med miljöministern och statssekreterare Gustaf Lind inför och även under mötet i Köpenhamn. Den finns alltså, för er som vill gå tillbaka och gräva.

Anf. 72 MAX ANDERSSON (mp):

Jag har en fråga angående regeringens ståndpunkt. Sverige anser också att det är angeläget att EU verkar för en effektivisering av de inter-

nationella klimatförhandlingarna. Med tanke på resultatet av Köpenhamnsmötet kan jag säga att jag håller med om att vi behöver bli effektiva, men vad menar egentligen regeringen med denna skrivning och hur tänker man sig att det ska bli effektiviseringar?

Anf. 73 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Det är viktigt att EU här visar stor lyhördhet och etablerar samverkan, inte minst med ordförandeskapet för COP 16, dvs Mexiko, som har signalerat vikten av att ha ett mer flexibelt och öppet förhållningssätt. Det är viktigt att många länder och landgrupper ska kunna komma överens om skarpa förslag.

Här tycker Sverige att man ska verka för att EU driver på för ett flexibelt förhållningssätt där man tillvaratar dels krav på transparens och öppenhet, som jag nämnde, och dels staters legitima rätt att delta. Även om Europeiska unionen ska vara världens främsta och bästa miljöorganisation är det också viktigt att fler länder är med på tåget, att man har en öppenhet och försöker skapa så breda anslutningar som möjligt.

Jag kan nämna att det som just nu sker är att vi försöker bygga allianser. Jag nämnde tidigare inte minst utvecklingsländer. Det finns många länder som har oerhörda problem men som gärna vill vara med på detta tåg, och där ska EU vara öppet, transparent och bjuda in i processen.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Om Köpenhamnsöverenskommelsen ska jag säga att den var hemligstämplad senast jag såg den men att den inte borde behöva vara det längre. I vårt arkiv är den tydligen hemligstämplad. Den borde inte vara det. Den finns i alla fall utsänd och på kansliet, och jag konstaterar att man i den offentliga debatten refererar flitigt till den. Sedan sitter det möjligtvis en röd stämpel på själva lappen. Då vet alla det.

Anf. 75 JACOB JOHNSON (v):

Jag har dels en fråga och dels ett ställningstagande. Frågan gäller den uppföljning till Köpenhamnskonferensen som kommer från ordförandeskapet till rådet som bilaga till handlingarna, där man pratar om så kallat koldioxidläckage. Kommissionen ska presentera en rapport och ett förslag till hur man ska agera i denna fråga till den sista juni. Jag vet inte om ministern kan säga någonting om frågan, för där ryms till exempel diskussionen om skatt på import från länder som inte har dessa starka åtaganden för att begränsa utsläppen som vi kanske ålägger vår industri. Min fråga är alltså vad man kan förvänta sig där.

När det sedan gäller EU:s ståndpunkt tycker vi fortfarande att EU ensidigt skulle åta sig ett 30-procentigt reduktionsmål till 2020.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 77 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Vad gäller koldioxidläckage var detta ett beslut som fattats tidigare. Beträffande det andra Jacob Johnson tog upp, det vill säga 30 procents utsläppsminskning, har vissa länder annonserat att man

kopplar utsläppsminskningar till konditionalitet. Det har alltså varit ett samband mellan de två. Där tycker vi att EU ska ha en dialog och trycka på, men man måste också fundera på om inte det bästa sättet att sätta press på andra parter vore att EU ensidigt beslutar att gå till 30 procent trots att konditionalitetskraven från EU kanske inte är helt uppfyllda.

Det diskuteras nu om kommissionen bör ges i uppdrag att göra en analys av förutsättningarna för och konsekvenserna av att EU skulle släppa sitt krav på konditionalitet och minska sina utsläpp med mer än 20 procent. Det är viktigt att hålla uppe höga ambitioner, men det är också viktigt att se till att fler länder sätter sig på tåget.

Anf. 78 SOFIA ARKELSTEN (m):

Nu blir detta en ganska bred diskussion i förhållande till ståndpunkter och så vidare, men jag tänkte bara göra ett medskick att det är viktigt att Sverige driver på så att frågorna inte tappar fart och vi tappar momentum. Det fanns nämligen en hel del så att säga tappade sugar efter Köpenhamnsmötet.

Vi hade ett möte med Spanien och träffade deras motsvarighet till vår EU-nämnd, och där var väl frågan inte särskilt stor. När vi träffade deras miljödepartement var det däremot en stor och viktig fråga. Mitt medskick är att vi ser till att Spanien lever upp till de höga ambitioner som det svenska ordförandeskapet faktiskt satte upp. Jag tror att det är viktigt att vi som har haft en stark miljöpolitik väldigt länge är en klar och tydlig röst i EU-samarbetet. Det tycker jag att vi är, och det är en uppmuntran att fortsätta.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Våra spanska kolleger brukar påstå att de inte har ett så stort folkligt stöd för klimatfrågan, men det skulle jag våga ge mig på att ifrågasätta. Jag vill gärna understryka vikten av att hålla trycket uppe och referera till att det folkliga trycket faktiskt är rätt stort runt om i Europa. Det är alltså ett mycket viktigt medskick.

Anf. 80 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Jag vill instämma i det som just lyftes fram, att det är viktigt att både Sverige och Spanien, som har satt klimat- och miljöfrågorna i centrum under sina ordförandeskap, lever upp till detta. Här har EU-nämnden en stor roll att spela och också riksdagsledamöter och regeringen att tillsammans försöka trycka på och visa, som fru ordförande nämnde, att det finns ett starkt folkligt tryck som kommer att bestå.

Det var många som – med rätta – var oerhört besvikna efter toppmötet i Köpenhamn, men det är ännu viktigare att man inte tappar sugen utan fortsätter att bygga fler allianser. Som jag nämnde kommer det stora mötet att ske i november i Mexiko, men Tyskland kommer innan dess att vara värdar för ett möte i Bonn, troligen i slutet av maj. Utöver detta kommer det att vara en hel del extrainsatta möten. Det viktiga är alltså att kunna komma med inspel hela tiden, och där kan ni här också bidra genom att försöka trycka på och kanske jobba tillsammans med kolleger i systempartier inom Europaparlamentet och annat för att inte tappa farten.

Anf. 81 MAX ANDERSSON (mp):

Jag tar det mycket kort. Vi kan ju inte låta Vänsterpartiet vara ensamma om att ha en avvikande mening för en politik som vi driver. Jag vill alltså bara understryka vikten av att man går upp till 30 procent så fort det är praktiskt möjligt att få igenom detta beslut i rådet. Jag gör även ett medskick om att snabbstartspengar ska vara additionella. Översatt till svenska innebär det att de inte ska tas från biståndspengar. Det är nämligen mycket här i världen som är viktigt.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag ställer då en följdfråga till Max Andersson: Kan Max Andersson precisera vad han menar med att höja till 30 procent i utsläppsminskningskrav när det är praktiskt möjligt i rådet? Rådet har ett ställningstagande om 20 nu och 30 när vi har fler ombord. Är det detta Max Andersson instämmer i? I så fall bör han ju inte anmäla avvikande mening. Eller vad menar Max Andersson?

Anf. 83 MAX ANDERSSON (mp):

Miljöpartiet anser att regeringen bör driva på hårdare för en höjning av kravet till 30 procent än vi har förstått att regeringen redan gör i sitt arbete med denna fråga.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Landar Max Andersson då i en avvikande mening?

Anf. 85 MAX ANDERSSON (mp):

Det är en tämligen mjuk avvikande mening, men ändå avvikande mening.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Då är den noterad, motiverad och preciserad. Jag antar att Jacob Johnson hade något liknande.

Anf. 87 JACOB JOHNSON (v):

Det var avvikande mening.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Då är även den noterad. Innan vi avslutar klimatdebatten ska jag säga att utkastet till själva Köpenhamnsöverenskommelsen fortfarande är hemligstämplat men att det avtal som till slut beslutades inte är det. Det är ungefär som det brukar – det är hemligt tills de har bestämt sig, och sedan kan man referera till det. Det finns på kansliet för er som inte har sparat ert exemplar sedan i julas. Vi avslutar då denna diskussion, och jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar men noterar de omnämnda avvikande meningarna från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Punkt 6 om utvidgningen av Kroatien ströks tidigare under förmiddagen, och kvar på det allmänna rådets agenda finns egentligen inga punkter. Som EU-ministern inledningsvis sade ska de dock äta middag med Europeiska rådets ordförande, och jag vill fråga EU-ministern om

hon vill säga något om det. Det är inte alls en beslutspunkt och därmed inte samrådspliktigt, men nyfikna är vi nog lite till mans. Det har också varit viktigt under svenskt ordförandeskap hur denna position ska inriktas och förhålla sig till andra institutioner. Jag antar att det blir lite sådan diskussion. Vill EU-ministern säga något är alltså i alla fall jag nyfiken.

2009/10:24

19 februari

Anf. 89 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp):

Fru ordförande! Det är första gången vi möts på detta sätt, och jag förutsätter att det kommer att bli en diskussion om Europeiska rådet och hur allmänna rådet bäst kan samarbeta på olika sätt. Även 2020-strategin kommer säkerligen att komma upp till diskussion under denna middag.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Är det någon mer som har några frågor om middagen för att se vad den leder till? Nej. Då är vi klara med allmänna rådet och samrådet inför det. Är det någonting annat EU-ministern vill dela med oss i dag? Jag finner inte så. Då tackar vi för i dag och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

3 § Jordbruk och fiske

Jordbruksminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 18 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 22 februari 2010

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Nu gäller det 3 § på vår agenda, Jordbruk och fiske. Det ska vi som vanligt diskutera med Eskil Erlandsson. Först har vi en återrapport från rådets möte den 18 januari. En rapport är utsänd till nämndens ledamöter. Vill jordbruksministern säga något med anledning av den?

Anf. 92 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det tillägg jag kan göra är att det var det sista rådsmötet med den avgående kommissionen. Därmed har jag också sagt att när vi träffas nästa gång möter vi nya kommissionärer.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Det var det enda tillägg jordbruksministern hade. En skriftlig rapport är utsänd. Har någon av nämndens ledamöter frågor om det jordbruksministermötet? Nej. Då lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går så in på information och samråd inför det kommande rådsmötet den 22 februari. Miljö- och jordbruksutskottet informerades den 18 februari av statssekreterare Rolf Eriksson om dagordningspunkterna på rådet och har även haft överläggning i dagordningspunkt 4. Den återkommer vi till.

Som vanligt ska jag nämna att A-punktsbehandlingen rent formellt ligger utanför sammanträdet. Har någon av ledamöterna frågor till jordbruksministern om A-punkterna? Det finns några jordbruksrelaterade sådana. Jag finner inte så.

Vi går vidare till punkt 3 om rapport angående djurskyddsmärkning och inrättandet av ett europeiskt nätverk för referenscentrum för djurskydd med mera. I den punkten informerades nämnden den 11 december 2009, och nu förväntas en diskussion. Underlag är utsänt.

Anf. 94 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Den diskussionen blir en uppföljning till jordbruksrådet i december då kommissionen presenterade sin rapport om djurskyddsmärkning och ett eventuellt djurskyddscentrum i EU. De frågeställningar som ordförandeskapet tagit fram för att förbereda diskussionen är i huvudsak inriktade på djurskyddet som en kostnad och en konkurrensnackdel för EU-producenter. Det tycker jag är en olycklig ansats. I stället ska konsumentinformation, inte kompensation till producenterna, vara skälet för en eventuell märkning.

För att en märkning för djurskydd ska ge ett mervärde måste den vara frivillig. Kravet på en obligatorisk märkning av djurskyddet riskerar att läggas på en alltför låg nivå för att konsumenterna ska få ett verkligt utbyte av informationen. En obligatorisk märkning som får användas bara man uppfyller EU:s minimiregler vore, anser jag, att lura konsumenten.

terna. Däremot skulle en frivillig märkning kunna bidra till att driva utvecklingen av djurskyddet framåt.

Innan en märkning kan bli verklighet måste dock objektiva kriterier för vad som är ett gott djurskydd i olika produktionsformer tas fram. I annat fall kan märkningen bli missvisande. Att ta fram dessa objektiva kriterier vore en utmärkt uppgift för ett europeiskt djurskyddscentrum.

Arbetet med ett europeiskt djurskyddscentrum är ännu i sin linda, men regeringen arbetar aktivt för att ett sådant ska byggas upp och förläggas till Sverige, vilket för övrigt riksdagen tidigare uttalat sitt stöd för.

Anf. 95 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag delar jordbruksministerns inställning i den här frågan. Det är helt avgörande att en djurskyddsmärkning har ett mervärde och gärna också är tredjepartscertifierad. Jag är dock osäker på om EU är den bästa organisationen för att ta fram det. Det positiva är att man nu kanske får ett litet momentum i EU:s djurskyddsregleringar.

Jag delar även uppfattningen att en obligatorisk märkning kan bli lite mesig om den bara ska gälla EU:s minimiregleringar. Vi har tidigare talat om exempelvis dunfrågan och att vissa länder, såsom Frankrike, kan friskriva sig och fortsätta att lagligt vara taskiga mot ankor och gäss. Också Ungern har valt att friskriva sig från vissa paragrafer. Jag tycker därför att det är bra att Sverige är tydligt och rakt i denna fråga. Djurskyddsfrågorna är alldeles för viktiga för att vi ska ha en så dålig märkning att den lurar kunderna.

Anf. 96 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Fru ordförande! Beträffande ett centrum för djurskydd talas i den svenska ståndpunkten om ett eventuellt centrum eller nätverk. Det känns lite vagt beträffande om det ska bli det ena eller det andra. Ett centrum känns betydligt mer rekorderligt än ett nätverk, som känns lite mer frivilligt.

Kommer jordbruksministern att driva på för att det blir ett centrum som vi, förhoppningsvis, får i EU?

Anf. 97 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Att märka något när det "bara" lever upp till lag tycker jag förefaller mycket underligt, både i djurskyddssammanhang och i andra sammanhang. Minimikrav ska man ha just för att det är lag/förordning. Detta säger jag apropå att vi riskerar att få en märkning som innebär att man med enbart märket bevisar att man lever upp till lag.

Diskussionen om ett djurskyddscentrum/nätverk är, som jag sade i mitt inledningsanförande, i sin linda. Det pågår ett antal diskussioner som vi noga följer. Vi gör det eftersom vi tror att vi från svensk sida har mycket att erbjuda andra medlemsländer i Europeiska unionen vad gäller kunskap och erfarenhet på djurskyddsområdet.

Huruvida det blir ett nätverk eller ett centrum, eller något över huvud taget, går i dag inte att svara på. Jag hoppas, precis som frågeställaren, att vi ska få ett ordentligt centrum i Europa. Frågan är emellertid alltid hur många och vilka centrumbildningar EU ska ägna sig åt, vad det får kosta och om det finns pengar till det. Den diskussionen är således ännu, vad jag känner till, i sin linda.

2009/10:24

19 februari

Anf. 98 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag kan dela jordbruksministerns inställning till icke-märkningen som vi vill ha liksom det övriga. Däremot skulle jag vilja veta hur beslut fattas, om det är enhällighet eller kvalificerad majoritet som gäller. Det handlar lite grann också om hur andra länder ställer sig.

När vi talar om djurskydd brukar Sverige, tyvärr, vara ganska ensamt i diskussionerna om att föra fram hårdare krav. Risken finns att vi blir satta åt sidan. Sedan är det i och för sig intressant att regeringen vill ha en djurskyddsmyndighet på EU-nivå, men inte i Sverige. Den frågan kanske vi dock ska lämna därhän.

Om vi nu får detta centrum undrar jag vilka uppdrag en sådan myndighet i så fall ska få. Jag har förstått att man befinner sig i början av den diskussionen, men precis som tidigare talare sagt tror jag att det är viktigt att lyfta fram att det blir ett centrum som kan gå före och visa vägen med goda exempel.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Låt oss ta formfrågan först. Såvitt jag förstår ska det vara en diskussion utifrån en rapport. Ställningstagande har vi, och vi fattar därför ett förhandlingsuppläggsbeslut här.

Anf. 100 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Ja, huvudfrågeställningen är på diskussionsstadiet. Det finns ännu inget förslag. Om det kommer ett förslag är det kvalificerad majoritet som gäller vid beslutsfattandet.

Vad beträffar uppdrag, arbetsuppgifter för ett eventuellt centrum eller nätverk, är de diskussionerna, precis som diskussionen i dess helhet, ännu i sin linda. En diskussion som jag lyssnade till handlade till stor del om att samla kunskap, att vara en kunskapsbank och förmedla kunskap till olika intressenter, men även att vara en utvärderingsorganisation för ny teknik och nya metoder för att hålla och inneha djur.

För svensk del har vi mycket sådan kunskap. Den är numera samlad på Jordbruksverket, som har det centrala djurskyddsansvaret i Sverige.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Talarlistan är genomgången för i dag; vi lär dock återkomma till frågan.

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 4 angående den gemensamma jordbrukspolitikens framtid. Här ska det denna gång vara föredragning och diskussion om den. Frågor inför den diskussionen är utsända till nämndens ledamöter i utskick 2. Senast vi behandlade frågan var den 11 december 2009 då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Det var överläggningar i miljö- och jordbruksutskottet, under tidigare ordförandeskap, den 9 juni förra året. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt men med avvikande meningar i olika delar från s, v och mp. Nu finns underlag till diskussionen.

Anf. 102 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Det spanska ordförandeskapet har tagit fram ett diskussionspapper som innehåller dels en analys av framtidens villkor för det europeiska jordbruket, dels fyra frågor för att vägleda diskussionen i rådet. Frågorna kan sammanfattas på följande sätt:

Är europeiskt jordbruk tillräckligt marknadsanpassat?

Ger nuvarande marknadsstyrningsåtgärder ett tillräckligt säkerhetsnät i händelse av ökad marknadsinstabilitet, och kan det förbättras?

Är det lämpligt att utforska ytterligare verktyg som kan komplettera dagens marknadsåtgärder?

Bör framtidens jordbruksbudget omfatta en finansiell mekanism som kan utlösas av och vid allvarliga kriser?

Jag kommer att i mina svar på dessa frågor tydligt hålla fast vid den svenska ståndpunkten att alla marknadsstöd bör avskaffas snarast möjligt. Jag kommer också att vara tydlig med att Sverige inte vill ha en särskild budgetmekanism för krishantering. Det finns stor risk för att en sådan finansiell reserv skulle leda till ökade utgifter. Det överensstämmer inte med Sveriges grundläggande ståndpunkt enligt vilken jordbruksbudgeten tvärtom bör minska kraftigt. Det finns för övrigt mycket olika uppfattningar om vad som ska anses vara en kris.

Sverige bör i stället lyfta fram alternativa sätt att stabilisera marknader och inkomster.

Då tänker jag först och främst på privata prissäkringsinstrument som terminshandel och kontraktsproduktion. Intresset för sådana privata marknadslösningar ökar i takt med att traditionella marknadsåtgärder försvinner. Vi tycker att det är lämpligt att utforska hur de kan komma till ökad användning.

Jag kommer vidare att påpeka att inkomstvariationer kan begränsas genom diversifiering och resultatutjämning. Det finns möjligheter att inrätta skatteverktyg på nationell nivå, till exempel ett instrument som vi har med periodiseringsfonder. Den typen av verktyg gör det möjligt för jordbrukarna att sätta av pengar under goda år för att ha en buffert när tiderna blir sämre.

Slutligen kommer jag att hänvisa till innovation och teknisk utveckling som lämpliga verktyg för att bana väg för ett konkurrenskraftigt jordbruk. Sådana satsningar gynnar dessutom konsumenterna.

Anf. 103 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det här rör en stor fråga inom EU, nämligen den gemensamma jordbrukspolitikens framtid. Vi vet alla hur stor budgeten är och hur nära frågorna ligger människorna i Europa. Vi beklagar att jordbruksministern inte vill ha överläggningar i Sverige om den svenska ståndpunkten. Senast sådana överläggningar fördes var 1998, och det är mycket som har hänt sedan dess.

Jag skulle vilja fråga jordbruksministern varför han inte vill ha överläggningar med de andra partierna i frågan. Skulle det inte vara en styrka när vi nu går in i EU:s svåraste förhandlingar någonsin?

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Vice ordföranden syftar på särskilda överläggningar. Vi har onekligen överläggningar med alla riksdagspartier här och nu och även i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 105 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Som kommentar till frågan kan jag tillägga, utöver vad ordföranden säger, att när det blir skarpt läge kommer vi på något sätt från regeringens sida att ha konsultationer med riksdagen och riksdagens partier. Det hade vi inför genomgången av den så kallade andra pelaren som vi nyligen har behandlat, och jag förutsätter att vi kommer att ha det när det blir skarpt läge även för den första pelaren.

Anf. 106 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag antar att jordbruksministern menade att vi skulle ha det här i EU-nämnden, och det är inte precis det jag menade. Jag tror att det skulle vara en styrka om man försökte få fram gemensamma ståndpunkter från svensk sida i en ordentlig överläggning, som senast skedde 1998. Det var tolv år sedan. Det har väl ändå hänt en del inom jordbrukspolitiken sedan dess? Vore det inte någon mening att kalla till parlamentariska överläggningar?

Anf. 107 BÖRJE VESTLUND (s):

Det finns vissa nationella saker som vi inte behöver strida om i sak. Det tillhör denna fråga. Ibland tycker jag att man ska vara stolt. Det kan ibland möjligen vara lite larvigt, men i det här fallet är vi överens mellan alla partier.

Jag blir lite förvånad när man undrar varför det är viktigare att i rådets debatt understryka de två lösningarna som jordbruksministern ser i form av privata marknadslösningar och inkomststabilisering på nationell nivå. Om jag har förstått statsrådet skulle inkomststabilisering handla om att få skogsfonder eller något annat liknande. Är det verkligen de metoder som finns?

Tidigare har man sagt att man ska avskaffa modellen att särskilt stödja en bransch och se jordbruket som vilken näring som helst. Vi har låtit oss nöjas med det. I vissa sammanhang måste man gå in för att ha ett öppet landskap, att stödja den typen av åtgärder.

Jag känner inte igen mig i den svenska ståndpunkten. Det gör mig lite oroad, i en fråga där jag tycker att hela detta parlament är överens.

Anf. 108 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Vad gäller de konsultationer jag nämnde tidigare fanns när vi behandlade andra pelaren en referensgrupp inom miljö- och jordbruksutskottet som regeringen konsulterade i samband med beslut och diskussioner. Det avser vi att göra när det blir skarpt läge även vad beträffar diskussioner och ställningstaganden som ska göras i fråga om första pelaren.

Som kommentar till Börje Vestlund kan jag säga att i dagsläget är det, som nämnden mycket väl känner till, tyvärr relativt få medlemsstater som har den syn som vi har vad beträffar europeiskt jordbruk och euro-

peisk jordbrukspolitik. För att man ska vinna framgång måste man peka på en alternativ väg. Man kan inte bara säga nej. I allra högsta grad vill jag understryka detta eftersom jordbrukspolitiken funnits med i fördraget från alla första början – dessutom nu i Lissabonfördraget, till vilket alla hänvisar.

Om vi ska röna framgång med den syn som vi har på ökad marknadsanpassning, liberalisering eller vad vi vill kalla det, är det klart att jag måste visa på några exempel som jag använder på andra samhällsområden. Jag måste visa på exempel som vi använder i Sverige vad gäller skatter och liknande. Annars röner vi absolut ingen framgång.

Jag välkomnar om Börje Vestlund eller andra kan leta upp ytterligare åtgärder för att komma förbi det som en mycket stor majoritet står bakom i dag, nämligen en förstärkning av de insatser som ska göras genom och över Europeiska unionen.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Låt mig ställa en följdfråga apropå det sista och det politiska läget. När vi diskuterade eventuella krisåtgärder för mjölk i höstas hade vi som mest 22 länder av 27 emot oss. Det är ganska mycket. Är det liknande majoritetsförhållanden i den här större framtidsfrågan, eller anser jordbruksministern att det finns något större möjligheter att komma fram i konstruktiv och helst svensk riktning?

Anf. 110 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Det utkristalliseras nu ett antal olika gäng som har olika intressen. Vi försöker hålla samman i något slags Stockholmsgrupp med de liberala kompisar som vi har några av i Europa. Vi hoppas att vi med en pragmatisk inställning i diskussionerna kan ansluta fler till denna grupp som i dag är alltför liten. Det fordrar och förutsätter att vi intar en pragmatisk inställning så att vi ibland kan bjuda på någonting, annars kommer vi inte att bli fler i gruppen. Den är inte tillräckligt stor för att vara intressant i beslutsfattande sammanhang.

Det finns en gruppering som tycker att användandet av de historiska referenserna är fullkomligt barockt och felaktigt. Den gruppen representeras framför allt av de tolv nya medlemsstaterna. De är intresserade av att få någon typ av utjämning mellan gamla och nya medlemsstater. Det finns dessutom, som nämnden mycket väl känner till, väldiga diskussioner i Europa om olika typer av nationella ingripanden. De hålls lite grann tillbaka av den finansiella kris som ett antal länder just nu befinner sig i.

Hur alla dessa konstellationer kommer att forma sig för att komma till beslut går inte att svara på i dag. Min principiella inställning, som jag har pratat om flera gånger i nämnden, är att jag tycker att man måste först bestämma hur mycket pengar som ska transporteras genom Europeiska unionen innan man börjar diskutera vad de ska användas till. Alla diskussioner blir fullkomligt omöjliga om man inte först tar den stora budgetdiskussionen. Även i det sammanhanget vet jag att vi är förhållandevis ensamma bland medlemmarna i Europeiska unionen.

Min sammanfattning av det här ganska långa resonemanget är, igen, att för att röna framgång och gå i den riktning vi är intresserade av att gå i måste Sverige inta en pragmatisk inställning. Om vi gör det kan vi

komma en bit på väg. Om vi inte gör det kommer vi att ställas vid sidan om och vara helt utan inflytande.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i punkt 4.

Punkt 5 är däremot skarp. Den gäller eventuellt undantag för statligt stöd för förvärv av jordbruksmark i Italien. Den frågan behandlade vi i nämnden den 11 december, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Sedan behandlades inte frågan, och nu kommer den upp igen – om jag har förstått rätt. Underlag är utsänt.

Anf. 112 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Italien har för tredje gången återkommit till rådet med sin begäran om att rådet ska godkänna ett statligt stöd för inköp av jordbruksmark. Frågan var uppe inför jordbruks- och fiskerådet i december likväl som i januari. Inför båda dessa rådsmöten drog Italien tillbaka sin begäran eftersom Danmark aviserat att man avsåg att rösta nej.

För att rådet ska kunna godkänna statliga stöd krävs det att det föreligger exceptionella omständigheter, och det krävs enhällighet i rådet för att beslut ska kunna fattas.

Under hösten godkände rådet motsvarande begäran från Polen, Ungern, Lettland och Litauen. Sverige lade då ned sin röst. Till skillnad från dessa länder har Italien inte åberopat att stödet behövs mot bakgrund av en pågående privatiseringsprocess av nationaliserad mark. Några andra exceptionella omständigheter har inte heller framkommit.

Enligt de uppgifter vi har inhämtat vidhåller Danmark sin inställning och kommer således att rösta nej till begäran om framställan. Vad vi vet är det troligt att Italien denna gång driver frågan till en omröstning. Vi avser vid ett sådant förfarande att rösta nej.

Anf. 113 CHRISTINA AXELSSON (s):

Fru ordförande! Jag blev lite förvånad över den passiva hållningen från svensk sida, att vi gömmer oss bakom Danmark. Om vi tycker att det ska vara nej säger vi väl nej?

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Det sade väl jordbruksministern?

Anf. 115 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag kan inte uttrycka mig klarare. Jag har svårt att förstå frågan.

Anf. 116 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag ska förklara. Jag läste vad det står här: ”Det ser i dagsläget ut som att Danmark kommer att stå fast vid sin nej-röst till den italienska begäran. Sverige bör därför ställa sig bakom Danmarks nej-röst.” Det är väl så att vi tycker nej, och därför ska Sverige säga nej?

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Kan jordbruksministern precisera detta ytterligare?

Anf. 118 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Vi har haft framställningen uppe på dagordningen vid två tidigare tillfällen. Ett av dem var under det svenska ordförandeskapet, som nämnden säkert kommer ihåg. Redan då meddelade Danmark att man avsåg att rösta nej. Av skäl som vi hade att ta hänsyn till under vårt ordförandeskap låg vi ”lågt”. Nu har vi tagit ställning och avser att rösta nej.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Tack för det tydliga beskedet.

Anf. 120 ULF HOLM (mp):

Jag hade faktiskt samma fråga. Jag tolkar beskedet att oavsett om Danmark kommer att rösta ja kommer Sverige ändå att rösta nej och därmed stoppa förslaget. Det är det beskedet som jordbruksministern ger här?

Anf. 121 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Svar ja.

Anf. 122 JOHAN LINANDER (c):

När man läser de här papperen inser man att marknaden för jordbruksmark i Italien måste vara fullkomligt snedvriden. Inkomsterna har minskat och kostnaderna har ökat, och den finansiella krisen har lett till ökade räntekostnader och svårigheter att få krediter. Men priset på mark har stigit. Då är det någonting som är snett i marknadsfunktionen. Blir det dyrare att köpa och inkomsterna eller lönsamheten minskar borde markpriserna sjunka, om det hade fungerat som det ska. De får kanske lösa de problemen innan de begär att få hjälp av EU eller nationalisera jorden.

Anf. 123 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det är bara att instämma i vad Johan Linander säger. Marknadsmekanismen tycks inte fungera.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Jag har inga ytterligare frågor eller kommentarer på denna punkt, utan jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Jag noterar inga avvikande meningar där.

Punkt 6, Övriga frågor. Enligt mina noteringar är det ett antal: WTO-förhandlingar, Q-feber, elfenben, BSE-testning av djur, krisen och jordbruket från den grekiska delegationen, hönsburar från den polska delegationen, förberedelser inför jordbruksministermöte i OECD samt portugisiskt socker och situationen inom spannmålsmarknaden på begäran av den franska delegationen.

Allt detta är information, som är välbekant. I den förstnämnda frågan har vi fått skriftligt underlag under veckan, och i de sistnämnda fick vi små noter i det senare utskicket.

Vill jordbruksministern komplettera med något till detta?

Anf. 125 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Enligt de uppgifter vi har är frågan om WTO struken på dagordningen. I övrigt är jag beredd att svara på nämndens frågor på informationspunkterna.

Anf. 126 JACOB JOHNSON (v):
Är OECD-mötet mer en social sammankomst, eller har det något substantiellt innehåll?

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:
Det är en bra fråga. Ska ni mest umgås på OECD-mötet, eller är det också några ämnen på agendan?

Anf. 128 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
På lunchen kommer OECD:s ministermöte att tas upp. Som ni har sett i den kommenterade dagordningen kommer vi i nästa vecka i Paris att diskutera de utmaningar och möjligheter vi ser för jordbruks- och livsmedelssektorn de kommande 20 åren.

Fram till år 2050 måste jordbruksproduktionen markant öka för att mätta jordens, världens, växande befolkning. Stora utmaningar är dessutom klimatförändringarna och uttömliga resurser som vatten och mark. En uthållig jordbruksproduktion med fokus på fortsatta produktionsökningar är därmed helt nödvändig. För landsbygden ger också det ökade behovet av förnybar energi en tillväxtmöjlighet. För Sveriges del avser jag att lyfta fram skogens vikt i det sammanhanget.

Diskussioner om marknadens roll, regeringars roller och den fortsatta inriktningen på OECD:s arbete står också på programmet. Jag bedömer alltså att detta inte är en social sammankomst utan en högst relevant och viktig sammankomst.

Anf. 129 JACOB JOHNSON (v):
Lycka till, jordbruksministern!

Anf. 130 ULF HOLM (mp):
Min fråga gäller punkt 6 c, Olaglig handel med elfenben. Jag förstår ärligt talat inte riktigt frågeställningen där. Är det legalt i dag att handla med elfenben? Det står i underlaget om en engångsutförsäljning av elfenben, men punkten handlar om handel. Jag hänger inte riktigt med.

Dessutom hänvisas till en resolution som skulle behandlas i EU-parlamentet den 10 februari. Jag ber om ursäkt, men jag har inte kollat upp om EU-parlamentet beslutade om en sådan eller inte. Jordbruksministern kanske inte heller har koll på det.

Jag undrar alltså. Sveriges linje och EU:s har jag ingenting emot, det vill säga att vi inte ska tillåta handel med elfenben, så länge det inte är säkerställt att det är möjligt, eller så som det står i underlaget.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:
Det är en mycket bra fråga. Vi ska se om kansliet hittar listan. Vi har ju listan över resolutioner och sådant från Europaparlamentet.

Anf. 132 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det är den holländska jordbruksministern som har tagit upp den punkt på dagordningen som rör illegal handel med elfenben. Citeskonventionen, det vill säga konventionen som behandlar internationell handel med utrotningshotade djur och växter, hör hemma hos miljöministrarna. Miljörådet kommer den 15 mars att ta beslut om EU:s ståndpunkt inför Cites COP 15 i mars i Qatar, där bland annat förslag om elefanter finns på agendan.

Tyvärr blir jag svaret skyldig på ledamotens direkta fråga.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Vi skulle i så fall kunna be Regeringskansliet att, till exempel efter samråd med Miljödepartementet, återkomma skriftligt till nämnden om detta.

Anf. 134 CHRISTINA AXELSSON (s):

Min fråga gäller de polska hönsburarna, den sista frågan, som är aviserad som ny övrig fråga. Jag gillar verkligen vår ståndpunkt där. Det är självklart att vi inte ska låta andra länder få fördröja införandet av riktiga burar, som vi har kommit överens om, när de har haft lång tid på sig och så vidare.

Jag undrar över djurväl-färden. Den är inte definierad, så jag vet inte om det är adekvat att säga så. Det är väl egentligen djurskyddet som vi är rädda om. Jag undrar bara hur ministern ser på djurväl-färd.

Anf. 135 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Som nämnden väl känner till är det en profilfråga för Sverige. Vi har agerat mycket aktivt dels för att förbudet som sådant ska komma till stånd – det gjorde vi för några år sedan, som nämnden väl känner till – dels för att det ska bibehållas eftersom det förbud som finns kring burhöns är ifrågasatt.

Jag anser att det vore mycket olyckligt att senarelägga förbudet mot traditionella burar, främst eftersom hönsen – apropå djurväl-färd – har behov av rede och sittpinne men också sandbad, som inte finns i de system som ibland används i dag. Men det skulle också utgöra en konkurrensnackdel för alla de producenter som redan har ställt om till produktion av annat slag.

Jag avser, trots att det är en extra punkt, att ta till orda i det avseendet, för jag tycker att detta är en mycket viktig fråga.

Anf. 136 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag delar ministerns ståndpunkt där. Vi har inte olika syn. Jag reagerade bara när det stod ”djurväl-färden”. Jag tycker inte att ordet djurväl-färd är definierat på det sättet. Vi brukar prata om djurskydd. Men det kanske är en översättningsfråga.

Anf. 137 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag nämnde nyss tre saker som jag tycker är viktiga: sittpinne, rede och sandbad. Det är välfärd.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på den punkten. Därmed är vi klara med de övriga frågorna.

Lunchdiskussionen: Är det någonting annat jordbruksministern vill dela med oss innan vi skiljs åt?

Någon frågar om OECD, men den diskussionen bakade vi ihop med det här.

Anf. 139 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Lunchdiskussionen behandlar OECD.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

Det ställde Jacob Johnson en utmärkt fråga om – och fick bästa möjliga svar, hoppas jag.

Vi tackar för informationen även i den frågan.

Vi tackar jordbruksministern och hans medarbetare för i dag och önskar trevlig helg och lycka till.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 30 november och 1 december 2009

Återrapport från informellt ministermöte den 20–22 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 25 och 26 februari 2010

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till justitieministern och hennes medarbetare för att behandla de rättsliga och inrikes frågorna.

Vi börjar med återrapport från möte i rådet den 30 november och 1 december och det informella mötet i januari. Därifrån har vi utsända återrapporter.

Anf. 142 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Först var det RIF-rådet den 30 november och 1 december. Vid det sista RIF-rådet under det svenska ordförandeskapet godkändes ett avtal mellan EU och Japan om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål som vi samtidigt kunde underteckna.

Rådet fattade också beslut om att underteckna ett avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om behandling och överföring av uppgifter om finansiella betalningsmeddelanden för att spåra finansiering av terrorism, det som kallas Swift. Vi kom överens om att Swiftavtalet skulle tillämpas provisoriskt från den 1 februari 2010 och högst nio månader framåt. Samtidigt skulle det under början av 2010 inledas förhandlingar om ett mer permanent avtal.

Som ni känner till röstade Europaparlamentet nej till avtalet med hänvisning till att man krävde vissa förändringar i avtalet. Eftersom samtliga EU:s medlemsstater redan kommit överens om ett avtal med USA kunde inte förändringar göras, och avtalet var tillfälligt just för att Europaparlamentet skulle kunna vara delaktigt enligt Lissabonfördragets bestämmelse när ett nytt tas fram. Europaparlamentet valde i alla fall att säga nej, och då föll även den provisoriska tillämpningen.

Vid rådsmötet antogs även färdplaner för stärkande av åtalades och misstänkta processuella rättigheter i brottmål.

Vi hade en allmän debatt om Stockholmsprogrammet, som antogs av Europeiska rådet veckan därpå.

Vidare noterade vi en lägesrapport om arbetet med bekämpning av sexuella övergrepp mot barn, sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi.

Vi hade en diskussion om frågan om överförande av straffrättsliga förfaranden och om frågan om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer för sådan verksamhet.

Vi fick en lägesrapport om arbetet med e-juridik och en sedvanlig halvårsrapport från EU:s antiterroristsamordnare.

Vid rådsmötet diskuterades förslag om att inrätta en byrå för den operativa förvaltningen av stora IT-system. En stor majoritet av medlemsstaterna var för ett sådant inrättande.

I vanlig ordning var SIS II uppe på dagordningen, och den frågan återkommer jag till senare i dag.

I övrigt vill jag hänvisa till det utdelade materialet och rapporten. Jag skulle ta Toledo samtidigt, om jag förstod det rätt.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Vi kan stanna till och höra om det är någon som har en särskild fråga om det förra formella RIF-rådet. Jag finner inte så, och då tar vi Toledo på en gång.

Anf. 144 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det första RIF-rådet under det spanska ordförandeskapet var informellt och hölls i Toledo i januari i år. Jag deltog i mötet tillsammans med migrationsministerns statssekreterare. Vid mötet diskuterades bland annat det europeiska och internationella samarbetet mot terrorism.

Ministern och chefen för Department of Homeland Security i USA, Janet Napolitano, informerade om terroristförsöket den 25 december på ett flygplan från Amsterdam till Detroit. Hon redogjorde också för USA:s tankar om framtida åtgärder och samarbete i kampen mot terrorism.

Det konstaterades att det krävs internationell samverkan för att bevaka hot från flera delar av världen och att hanteringen och användandet av underrättelseinformation måste förbättras för att möjliggöra sådan bevakning.

Vi enades om ett gemensamt uttalande mellan EU och USA om flygtrafiksäkerhet. Uttalandet lyfte fram behovet av ökad säkerhet inom transportsektorn, särskilt avseende flyg, och att det krävs internationellt samarbete på olika plan för att möjliggöra detta. Uttalandet har offentliggjorts. EU-nämnden har fått ta del av uttalandet tillsammans med rapporten från mötet. I övrigt hänvisar jag till rapporten.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt med anledning av dessa återrapporter. Eftersom ingen önskar ordet lägger vi dem till handlingarna.

Jag kan nämna att en konsekvens av Europaparlamentets agerande om Swift ligger på veckans A-punktslista, nämligen att säga upp det. Det är A-punkt nr 36 för er som är särskilt intresserade. Det är ett brev till USA från EU, sannolikt med innebörden att detta har hänt. Detta är för kännedom för er som vill följa den historien.

Vi går in på information och samråd inför rådet den 25 och 26 februari. Nu har, som justitieministern mycket riktigt påpekade, Lissabonfördraget trätt i kraft, och det får konsekvenser. Detta är ett av de råd där det får mycket konsekvenser, bland annat genom en uppdelning från och med nu i lagstiftningsöverläggningar och icke lagstiftande verksamhet.

Vi kommer från och med detta råd, men det gäller alla råd, också att vara noga med för riksdagens del att hänvisa till eventuella pågående skarpa subsidiaritetskontroller. Här finns det två.

Migrationsministern informerade socialförsäkringsutskottet om sina RIF-frågor i går, den 18 februari, och hade överläggningar om diariepunkt 6. Det återkommer vi till. Justitieutskottet informerades i justitiefrågorna av statssekreterare Magnus Graner också i går, den 18 februari.

A-punkterna behandlas numera som ni vet utanför sammanträdena, men om någon vill ställa en fråga om de justitierelaterade A-punkterna går det bra nu. Det finns dock inga frågor.

Då går vi till punkt 3, Europeisk skyddsorder. Här ska det hållas riktlinjedebatt. Det är debut för en skarp subsidiaritetskontroll. Den har just inletts i justitieutskottet, och åttaveckorsfristen går inte ut förrän den 26 mars. Närmare sakbehandling har såvitt jag förstår inte kommit i gång. Det är bordlagt men inte mycket mer. Nu är detta anmält och därigenom spårbart och känt för nämnden.

Anf. 146 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Låt mig först bara göra den reservation jag brukar göra. Vi har troligtvis en slutlig dagordning. Flera dagordningspunkter behandlades i Coreper i går, vilket borde betyda att vi har den senaste informationen. Jag reserverar mig ändå för eventuella förändringar som kan bli aktuella, i synnerhet som dagordningen är ganska tunn.

Den europeiska skyddsordern är en lägesrapport. Spanien har tillsammans med elva andra länder, varav Sverige är ett, lagt fram ett förslag till direktiv om en europeisk skyddsorder. Syftet med direktivet är att förbättra skyddet för brottsoffer eller personer som riskerar att utsättas för hot, i praktiken ofta kvinnor som lever under hot från en tidigare partner, genom att göra det möjligt för dessa att flytta till ett annat EU-land utan att för den skull förlora rätten till ett besöksförbud eller annan åtgärd som har meddelats för att skydda dem. Direktivet möjliggör att sådana skyddsåtgärder överförs från en medlemsstat till en annan.

Hittills har förhandlingarna förts på tjänstemannanivå. Nu vill ordförandeskapet informera om läget i förhandlingarna samt hålla en allmänpolitisk debatt om några övergripande principiella frågor.

Sverige välkomnar förslaget till direktiv. Det är det första instrumentet som syftar till att ge brottsoffer ökade möjligheter att röra sig över gränserna, i detta fall genom att hotade personer behåller rätten till skydd. Samtidigt är vi medvetna om att den närmare utformningen av direktivet innebär en rad rättsliga överväganden av ganska komplicerad art.

En sådan fråga är vilken rättslig grund som bör användas för instrumentet. I många medlemsstater är det ursprungliga beslutet om skyddsåtgärd inte nödvändigtvis meddelat inom ramen för ett renodlat straffrättsligt förfarande. Även civilrättsligt eller andra sorters förfaranden används i flera medlemsstater. Frågan om rättslig grund har därför övervägts av rådets rättstjänst som funnit att straffrättsligt samarbete trots allt utgör tillämplig rättslig grund.

En annan viktig fråga är den om kompetensfördelningen mellan den utfärdande och verkställande staten vid överträdelser. Antalet situationer där en överträdelse kan begås är många. Personen som orsakar fara kan till exempel ringa den hotade personen från den utfärdande staten eller en annan stat och därmed begå en överträdelse. Överträdelse kan också begås genom att personen olovligt tar sig in i den hotade personens bostad i det nya hemvistlandet. I vissa fall kan det vara lämpligast att den utfärdande staten har kompetens för en överträdelse, i andra den verkställande staten. Frågan måste alltså analyseras ganska noga.

Därutöver kommer diskussionen att röra frågan om vilka sorts skyddsåtgärder som ska kunna vara föremål för utfärdande av en skyddsorder. Meningen är att åtgärder som överförs till en annan stat ska kunna anpassas för att passa in i den statens system.

Sveriges allmänna utgångspunkt är att direktivet ska ha ett brett tillämpningsområde och omfatta så många nationella förfaranden som det går. I övrigt verkar Sverige för flexibla och ändamålsenliga lösningar som ser till syftet med direktivet utan avkall på rättssäkerheten för den person som orsakar fara.

Nu ska vi endast ha en allmän debatt. Jag kommer att få anledning att återkomma när vi så småningom ska ta ställning till ett mer konkret förslag.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt i denna punkt, men ingen begär det. Då finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 4, Direktiv om rätten till tolkning och översättning i straffrättsliga förfaranden. Det är en informationspunkt på rådet. Frågan behandlades i nämnden senast den 16 oktober, och då fanns det stöd för regeringens angivna ståndpunkt. Då gällde det rambeslut; nu ska det bli direktiv. Det är en konsekvens av Lissabonfördraget.

Bland annat för att detta ligger i övergången mellan det gamla och nya finns det två subsidiaritetscheckar att referera till; det är ett specialfall även här. Det här var nämligen föremål för den senaste pilotövningen av koordinerade subsidiaritetscheckar inom ramen för det så kallade Cosacsamarbetet, alltså EU-nämnderna i EU:s medlemsländer. Detta behandlades på det möte som vi hade här i Sveriges riksdag.

När justitieutskottet prövade frågan inom ramen för pilotprojektet förelåg inga invändningar enligt justitieutskottet ur subsidiaritetsynpunkt, men det var några kamrar i Europa som såg sådant.

Justitieutskottet har just inlett den skarpa subsidiaritetskontrollen av ärendet när det nu kommer som förslag till direktiv. Även här förfaller åttaveckorsfristen den 26 mars.

Anf. 148 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Arbetet med processuella rättigheter återupptogs under det svenska ordförandeskapet efter att ha legat nere i två år. Under ordförandeskapet antogs en färdplan för arbetet med processuella rättigheter. Dessutom uppnådde vi en överenskommelse om en allmän inriktning av rambeslutet om tolkning och översättning och resolution om praktiska åtgärder i RIF-rådet den 23 oktober.

Lissabonfördraget trädde i kraft innan rambeslutet kunde antas formellt. Därför är det nödvändigt att omvandla rambeslutet till ett direktiv. I december lade Sverige tillsammans med tolv andra medlemsstater fram ett medlemsinitiativ till direktiv. Det direktivförslaget skickades sedan till Europaparlamentet, som numera är medbeslutande i frågan, till er och övriga nationella parlament.

Vi väntar nu på Europaparlamentets yttrande som lär komma i månadsskiftet mars/april. Jag hoppas att vi snabbt kan komma överens med Europaparlamentet så att direktivet kan antas så snart som möjligt och vi kan gå vidare med nästa steg i färdplanen som rör rätten till information.

Vid RIF-rådet ska det spanska ordförandeskapet ge en lägesrapport. De siktar på antagande vid RIF-rådet i juni. Det är viktigt att vi följer den tidsplanen så att arbetet inte blir ytterligare försenat.

Anf. 150 KRISTER HAMMARBERGH (m):

Justitieutskottet kommer att behandla detta efter den plenifria veckan. Vi ska väl inte föregripa behandlingen, men ett stalltips är att det kommer att se ungefär likadant ut som det gjorde vid övningen.

Vi har redan tidigare i nämnden välkomnat att arbetet med straffprocessuella rättigheter har kommit i gång och börjar bli konkret. Det är bra att regeringen pekar på att nästa och kommande punkter i färdplanen måste lyftas fram i diskussionerna. Att få en färdplan var en framgång, men vi ser fram emot att arbetet med även de kommande punkterna går snabbt framåt.

Anf. 151 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Vid pilotövningen hade tre parlament synpunkter på att detta inte helt överensstämmer med subsidiaritetsprincipen. Vad innebär det? Finns det risk att dessa parlament har samma åsikt nu? Är det några större ändringar som de kräver?

Anf. 152 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det kanske Lars Werkström vill berätta.

Anf. 153 Internationale chefsförhandlaren LARS WERKSTRÖM:

Det är snarare så att jag inte vill berätta det, för jag vet inte exakt vad dessa parlaments inställning var under testet. Man kan dock gissa att det blir ungefär samma utfall denna gång, vilket inte kommer att påverka möjligheten för rådet att gå vidare med förslaget.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Möjligen kan vi be kansliet att gå tillbaka och gräva lite i höstrulorna. Eftersom det redovisades till Stockholmsmötet i Cosackretsen borde det finnas i vårt eget diarium vad dessa olika parlament hade för problem. Annars kan vi kanske få fram det genom Cosacs sekretariat. Där finns sådana här uppgifter samlade, och de kan vara både relevanta och intressanta. Ibland kan vi genom våra parlamentariska nätverk upptäcka motståndsrörelser eller frågeriktningar i andra länder som ännu inte syns på rådet. Vi ber därför kansliet att ta fram detta. Det kanske kan finnas på justitieutskottet kansli. Dokumentationen är hur som helst inlämnad till Sverige, så vi tar fram den.

Finns det fler frågor på denna punkt? Jag finner inte så. Då tackar vi för informationen och går vidare till icke lagstiftande verksamhet och punkt 2 om EU:s strategi inom området för inre säkerhet. Här gäller det godkännande. Frågan är ny. Den behandlades alldeles nyss i Coreper, så det kan ha tillkommit information. Vi ber därför justitieministern berätta lite.

Anf. 155 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det tänker jag inte göra, utan jag hänvisar till det skriftliga materialet. Det är ett mycket allmänt dokument som inte är särskilt innehållsrikt.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:
Det hände alltså inget nytt på Coreper den 17 februari?

Anf. 157 Justitieminister BEATRICE ASK (m):
Nej, inte enligt den information jag har fått.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:
Därmed har nämnden det som nämnden kan ha för att ta ställning.

Anf. 159 JACOB JOHNSON (v):
Det här refererar till Stockholmsprogrammet, och eftersom vi hade ett alternativt Stockholmsprogram vill jag anmäla avvikande mening mot regeringens ståndpunkt.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:
Det här är ett skarpt beslut, så det går utmärkt. Jag noterar detta.

Anf. 161 ULF HOLM (mp):
Jag vill anmäla avvikande mening.

Anf. 162 KRISTER HAMMARBERGH (m):
Jag minns att vi hade en diskussion med justitieutskottet om ett eventuellt alternativt Stockholmsprogram. Bara för mitt minnes skull, vad innehöll det alternativa programmet just på den här punkten? Jag minns inte att det i diskussionen om inre säkerhet fanns något annat innehåll, men jag kanske minns fel.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:
Om det går att ge ett kort svar på den frågan kan vi ta den här.

Anf. 164 JACOB JOHNSON (v):
Jag kan inte ge ett kort svar här.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:
Var det så pass annorlunda att det hade föranlett ett annorlunda agerande i rådet nu? Det är det vi ska förhålla oss till i dag.

Anf. 166 JACOB JOHNSON (v):
Ja.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:
Då har det kommit fram i alla fall. Det är det vi ska ta ställning till.
Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men noterar avvikande meningar från v och mp.
Punkt 3 är en informationspunkt angående Ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten, även förkortad Così. Här har det sänts ut ganska mycket material, bland annat svenska kommentarer inför inrättandet av den här kommittén. Att det kommer en sådan följer av fördraget, men nu ska det också genomföras.

Anf. 168 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! Vid mötet ska vi fatta beslut om att inrätta den ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten. Den kallas för Cosi. Att kommittén ska inrättas föreskrivs i artikel 71 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och är i den mening bara att följa.

Enligt förslaget till beslut om inrättande av Cosi ska den underlätta, främja och stärka samordningen av de operativa insatser som genomförs av de myndigheter i medlemsstaterna som har behörighet på området för inre säkerhet. Kommittén ska också göra utvärderingar av det operativa samarbetets allmänna inriktning och effektivitet, identifiera eventuella brister och i förekommande fall ta fram förslag till hur man ska åtgärda dem. Kommittén kan även bistå rådet i enlighet med bestämmelserna i den så kallade solidaritetsklausulen.

Kommittén får inte medverka vid genomförande av insatser, vilket förblir medlemsstaternas uppgift. Företrädare för unionens berörda organ och byråer får medverka i kommitténs arbete, och Cosi ska bidra till att de här organen agerar enhetligt. Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska informeras om kommitténs arbete.

Det spanska ordförandeskapet har ställt ett antal frågor om Cosi till medlemsstaterna. Man kommer att göra en presentation av svaren vid det här mötet. Ordförandeskapet efterfrågar vilka frågor Cosi ska prioritera i inledningen, om Cosi bör ta över uppgifter som utförs av polischefsgruppen, den så kallade Police Chiefs Task Force, samt om Cosi ska underlätta koordineringen av det operativa säkerhetssamarbetet med tredjeländer och nyckelregioner.

I ett brev till ordförandeskapet har Sverige svarat att Cosi inledningsvis bör fokusera på genomförandet av strategin för inre säkerhet som förväntas antas vid RIF-rådet i februari samt på koordinering av berörda organ och byråer, till exempel Europol, Eurojust och Frontex.

Sverige anser vidare att de frågor som har hanterats av polischefsgruppen bör kunna tas över av Cosi. Det finns naturligtvis ändå möjlighet för polischeferna att träffas om man så vill.

När det gäller frågan om att underlätta koordineringen av det operativa säkerhetssamarbetet med tredjeländer och nyckelregioner anser Sverige att det är en lämplig uppgift för Cosi. Det är tydligt att kommittén kommer att behöva viss tid för att finna sina former, men Sverige stöder inrättandet.

Anf. 169 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill bara fråga en sak. Det hörs väldigt dåligt så jag vet inte om jag bara inte uppfattade, men det finns många hot som vi kanske inte har tänkt så mycket på förr. Jag tänker då på IT-säkerhet. Man kan ju lamslå ett helt land genom att blockera vissa hemsidor och sådana saker. Jag tänkte höra om Cosigruppen också kommer att arbeta med IT-säkerhetsfrågor.

Anf. 170 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är mycket möjligt eftersom man har ett övergripande ansvar. Den typ av aktiviteter som nämns är ju brottslig verksamhet. Det vore märkligt om inte den nya tekniken kommer att påverka en del av den övergri-

pande agendan. Vi vet fortfarande inte riktigt vad som ingår, men det finns med i Stockholmsprogrammet och annat att vi måste arbeta mer med den typen av frågor också.

Anf. 171 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det är viktigt för Sverige som ändå ligger i framkant vad gäller IT-användning i stort. Då är det väl lämpligt att vi lyfter fram de frågorna och de hot som kommer med den ökande användningen.

Anf. 172 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag delar den uppfattningen. Vi jobbar mycket med de frågorna redan i dag. Vi har framför allt inriktat oss på det som rör barnpornografi och den typen av aktiviteter på nätet, men det finns andra saker också. Självklart måste vi hålla de frågorna högt.

Anf. 173 JOHAN LINANDER (c):

Fru ordförande! Det här är mest en kunskapsfråga. Vad Così kommer att jobba med styrs väl av vad medlemsländerna jobbar med. Così ska inte självt ha en agenda och få styra hur medlemsländerna ska jobba. De har ingen egen operativ kraft. Det måste handla om att främja medlemsstaternas arbete i de här frågorna. Om några av medlemsstaterna jobbar intensivt med IT-säkerhet kan Così hjälpa övriga länder att få kunskap om det. Så här kan ni göra för att öka er säkerhet. Är det rätt uppfattat?

Anf. 174 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det kan man säga. Låt mig försöka bilda det hela. Così är väl tänkt att vara ett samordnande nav. Vi har ju flera myndigheter och nationella verksamheter. Någon måste hålla ihop det hela så att det finns en mötesplats – kanske man kan kalla det – men också se till att man utvärderar och att man går åt samma håll.

Det är där vi har varit tydliga med att man inledningsvis bör se till att de olika myndigheter som arbetar på det här området faktiskt är koordinerade och riktade åt samma håll. Det är en mycket viktig uppgift i ett första skede för den här gruppen att arbeta med.

Anf. 175 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om jag förklarar eller komplicerar saken genom att dra en parallell till det som i utrikesfrågorna kallas Kusp, alltså Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik. Jag har fått förklarat för mig av institutionella experter att Così i de här frågorna är ungefär vad den kommittén är i utrikesfrågorna. Sedan är det rådet som fattar de stora besluten, om jag har förstått det rätt.

Detta var rent tekniskt en informationspunkt i dag. Vi tackar för informationen och går till punkt 4 om en pakt mot olaglig internationell narkotikahandel. Det står ”ev.” på min agenda. Det var ett frågetecken inför om frågan skulle tas upp. Senast jag kollade skulle den tas upp. Då ska vi också behandla den.

Den är rent tekniskt ny. Nämnden har tidigare behandlat en fråga om Europeiskt samarbete mot internationell narkotikahandel vad gällde Västafrika, men här ska det företas något som närmare liknar ett helhets-

Anf. 176 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det här är ett franskt initiativ med förslag om en pakt, som man kallar det, mot olaglig internationell narkotikahandel. Man vill med det här initiativet att EU solidariskt ska arbeta för att stoppa kokainsmuggling via Västafrika. Man har bland annat nämnt metoder som frysning av tillgångar.

Vi har ännu inte sett dokumentet. Jag tror att ett första, på franska, är på väg, men vi har inte sett något dokument än som ska diskuteras. Därför måste jag få återkomma när vi vet mer om vad förslaget innehåller. Men det här var ett franskt initiativ som dök upp.

Anf. 177 ORDFÖRANDEN:

Jag blev nyfiken på just det här uppdykandet när jag läste handlingarna inför dagens möte. Det ser ut som om det tas ett antal olika initiativ ibland av framför allt Frankrike och Tyskland men ibland av Storbritannien i andra frågor. Jag skulle vilja be justitieministern utveckla just begreppet dök upp ytterligare lite. Vi brukar ju vara vänner av fungerande institutioner som man kan förutse hur de funkar. Då är det onekligen kommissionen som ska ha initiativprivilegiet.

Anf. 178 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag kan säga något om hur saker dyker upp. En del ministrar har ett väldigt stort behov av att visa inrikespolitisk initiativkraft. Då brukar man se till att förslag dyker upp som inte är särskilt väl underbyggda, genomtänkta eller som möjligen redan finns i någon etablerad verksamhet.

Jag vill inte säga att detta är ett sådant förslag, eftersom jag inte har sett det papper som bara muntligen beskrevs när jag hörde talas om det bland ministrarna förra gången. Men ministrarna är ju engagerade i arbetet för att stoppa narkotikahandel så vi är naturligtvis oerhört nyfikna. Men det är detta jag menar med begreppet dyka upp. Det förekommer att ministrar på ministerrådsmöten tar initiativ eller föreslår något som är lite odefinierat innan man har bearbetat det och återkommit i mer beredd form.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Tack för det!

Vi tackar för informationen i dag. Det finns säkert anledning att återkomma.

Punkt 5 behandlar vi med statssekreterare Minna Ljunggren om en stund. Den hoppar vi över nu.

På punkt 6 står det statsrådet Tobias Billström, men enligt mina noteringar föredras den av justitieministern i dag. Den här frågan är välbekant för många i nämnden, och delad mellan både socialförsäkrings- och justitieutskotten i riksdagen och mellan justitie- och migrationsministrarna. I dag är den Asksk.

Jag ska här referera också till att socialförsäkringsutskottet hade överläggningar i går med migrationsminister Tobias Billström om detta och att justitieutskottet informerades av statssekreterare Magnus Graner. I nämnden var frågan senast den 18 september 2009, då som informationspunkt. Den berördes dock också på Europeiska rådet den 29 och 30 oktober, inför vilket vi samrådde som vanligt med statsministern.

Anf. 180 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Fru ordförande! I rådets dagordning kallas den här punkten Olaglig migration längs Europeiska unionens södra sjögräns. Det spanska ordförandeskapet har dock sagt att punkten framför allt tar sikte på deras förslag till rådsslutsatser om åtgärder för förstärkning av skyddet av de yttre gränserna och bekämpningen av olaglig invandring. Eftersom ärendet främst berör gränskontroll har vi informerat justitieutskottet och föredrar ärendet i EU-nämnden. På begäran av socialförsäkringsutskottet har också statsrådet Billström varit där, som nämndes inledningsvis.

Rådsslutsatserna återspeglar i stort vad som skrivs i Stockholmsprogrammet. Det gäller bland annat att stärka Frontex operativa kapacitet, att snarast möjligt inrätta det europeiska gränsövervakningssystemet Eurosur, att förbättra medlemsstaternas samarbete i kampen mot människosmuggling och människohandel samt att öka samarbetet med ursprungs- och transitländer. Det är egentligen inga nyheter.

Anledningen till att ordförandeskapet föreslår slutsatser är att vissa medlemsstater vill göra en politisk markering. Från regeringens sida kan vi ställa oss bakom slutsatsernas inriktning.

Anf. 181 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Det här är en punkt som både Beatrice Ask och Tobias Billström har hand om, och jag kommer att ställa frågor utifrån bådas aspekter.

Det är ingen hemlighet att vi har diskuterat Frontex tidigare och att vi är kritiska till att man inte har tagit den kritik som har kommit från ett femtiotal människorättsorganisationer på allvar. Det handlar om att man från Frontex sida har motat personer och skickat tillbaka dem utan att de har haft möjlighet att söka asyl.

Frontex har också utvärderat sig själva. Det har inte varit någon oberoende instans som har utvärderat Frontex verksamhet. Innan man utvecklar byrån kanske man ska fundera på om man inte borde se över vilka uppgifter som Frontex ska ha. Deras uppgift är att samordna insatserna, men på vilket sätt ska det ske och hur ska man hantera att vissa medlemsstater inte följer Genèvekonventionen, exempelvis Italien, som skickar tillbaka människor till Libyen utan att de har haft möjlighet att söka asyl.

Jag kan tycka ibland när jag läser de rådsslutsatser som handlar om att bekämpa olaglig migration att det blir mycket säkerhetsåtgärder och tyvärr inte så mycket konkreta åtgärder för hur vi ska främja laglig migration. Människor kommer oavsett gränspatruller att försöka ta sig till Europa och söka sig ett bättre liv. Ibland tycker jag att man börjar i fel ända från europeisk nivå.

Jag har också en fråga som berör just justitieministern. Den handlar om att man från Frontex och medlemsstaterna vill samordna insatser när

det gäller gränspatrullering. Där är det ibland oklart, även enligt Prüm-fördraget som man också har diskuterat, vem som har det högsta ansvaret. Det är oerhört viktigt att det är det enskilda landet som har detta ansvar. Men ibland har det varit oklart.

Jag vill gärna höra justitieministern säga att det är det egna landets myndigheter som har det högsta ansvaret. Men det är lite otydligt i dessa rådsslutsatser. Jag flaggar för en avvikande mening när det gäller Frontex.

Anf. 182 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är alltid medlemsstaterna som ska leda och ha ansvaret för insatserna. Frontex uppgift är att samordna.

När det gäller den problematik som vi just nu ser framför allt runt Medelhavet får vi bilder och rapporter om otrevligheter i form av att människor flyr i osäkra båtar och är desperata. Det framförs också synpunkter på hur de möts och tas om hand när de så att säga når någon av EU:s medlemsstater.

Jag tror ändå att det arbete som Frontex bedriver är viktigt för att få en mer enhetlig och ordnad form för hur man möter människor och hur denna verksamhet ser ut.

Trycket är väldigt hårt på vissa länder och på vissa ställen. Det är ingen tvekan om att situationen kan kritiseras på en del punkter. Jag tror därför att vår gemensamma strävan att faktiskt se till att man har europeisk samordning och kan sätta en agenda och försöka genomföra gemensamma utbildningsinsatser och annat har betydelse för att vi långsiktigt ska få detta att fungera enligt alla de konventioner som ändå måste vara det som så att säga sätter grunden. Detta är naturligtvis oerhört problematiskt. Men jag menar att den samordning som Frontex arbetar för är betydelsefull.

Det är ingen tvekan om var ansvaret ligger och hur det ska se ut. Men jag tror att det är ett viktigt stöd för det enskilda medlemslandet och i någon mening också en viss trygghet för oss som är en bit ifrån att det finns gemensamma insatser och professionell kompetens när det gäller hur man ska hantera detta.

Det pågår även ett arbete för att förebygga en del av dessa aktiviteter och samarbete med länder utanför EU. Det är naturligtvis viktigt. Det är inte enkelt men oerhört viktigt att se hur man kan förbättra denna verksamhet.

De slutsatser som finns här är som jag sade inte någonting som är särskilt nytt. Men det blossar hela tiden upp diskussioner om detta där man så att säga vill visa att man engagerar sig. På vissa håll är det en omfattande diskussion.

Såvitt vi har kunnat analysera det hela är det inga nyheter i detta.

Anf. 183 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

När man läser rapporterna från tidigare möten och så vidare och ser medlemsländerna som diskuterar dessa frågor när det gäller migration och hur man främjar olaglig migration är det klart att man märker att det finns en restriktivitet hos många länder. De bryr sig inte riktigt om Genèvekonventionen, utan de vill ha bort problemen från sina länder.

Det är många länder som har ett ganska stort tryck med många människor som kommer just till deras länder för att de ligger just där de ligger.

Jag tycker därför att det var lite synd att man inte sade någonting om detta i den svenska ståndpunkten. Man kanske borde säga någonting om att vi måste hålla fanan högt i Sverige och trycka ännu mer på att det är oerhört viktigt att man ser till att mänskliga rättigheter följs, att Genèvekonventionen följs och att man hela tiden funderar på Frontex uppgifter. Frontex skulle kunna bli en byrå som försöker se till att medlemsländerna också följer Genèvekonventionen i stället för att man i princip bara håller med om det som står i rådsslutsatserna. Man kanske borde trycka på några av de frågor som är viktiga från svensk ståndpunkt och som jag tror att vi är överens om.

Anf. 184 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det står om detta i rådsslutsatserna och i dokumentet, och jag kan säga att det är Sverige som har sett till att det finns med där. Jag tror att det viktigaste som vi kan göra för att driva på i dessa frågor är att försäkra oss om att det finns skrivningar om detta och att hela tiden kräva så att säga att det finns en enighet kring dessa slutsatser för det sätter tryck på att man i den akuta situation som kan finnas på olika ställen håller sig till de grundläggande reglerna. Jag tror att det är oerhört väsentligt med det stöd som Frontex kan innebära i en del av dessa situationer.

Men jag har ingen annan uppfattning. Jag konstaterar bara att det är vi som har sett till att detta faktiskt finns med. Vi har tryckt på här, och jag känner att det finns ett stöd också från EU-nämnden i dessa frågor om att det är detta som vi tycker är oerhört centralt.

Anf. 185 MEHMET KAPLAN (mp):

Jag fick svar på den fråga som jag hade tänkt ställa. Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 186 JACOB JOHNSON (v):

Det var överläggning med migrationsminister Tobias Billström i socialförsäkringsutskottet i går. Jag har blivit informerad om att det finns en avvikande mening där från bland annat Vänsterpartiet. Jag vill referera till den och anmäla avvikande mening här. Vänsterpartiets inställning till Frontex är väl känd. Jag tror att justitieministern känner till den.

Anf. 187 ORDFÖRANDEN:

För att man ska slippa upprepa sig, vilket man inte ska behöva göra, kan jag tala om hur det såg ut i socialförsäkringsutskottet. Där anmäldes avvikande meningar från s, v och mp – s angående Frontex, ungefär i linje med det som Magdalena Streijffert har sagt här, och v och mp tillsammans ungefär i linje med det som är väl känt. Då anmäldes detta, och det syns även i detta protokoll.

Vill justitieministern säga något ytterligare avslutningsvis?

Anf. 188 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Nej, inte i den frågan.

Anf. 189 ORDFÖRANDEN:

Då avslutar vi den. Jag finner att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt, men jag noterar de anmälda och refererade avvikande meningarna från s, v och mp.

Då går vi till punkt 7 om förbindelserna mellan EU och USA där rådet ska informeras. Frågan om förbindelserna mellan EU och USA behandlades av nämnden senast den 27 november då vi informerades. Sedan har justitieministern redan nämnt det uttalande som antogs från informella rådet den 20–22 januari.

Anf. 190 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Detta är en informationspunkt. Ordförandeskapet ska informera om relationerna mellan EU och USA inom rättsliga och inrikes frågor. Ordförandeskapet har inte preciserat vad man kommer att ta upp. Vi välkomnar naturligtvis det fördjupade samarbetet med USA och ser fram emot genomförandet av den så kallade Washingtonförklaringen om samarbete i de rättsliga och inrikes frågorna som vi antog under vårt ordförandeskap.

Vid ministermötet i april mellan EU och USA kommer förslag om åtgärder som rör flygsäkerhet, informationsutbyte, teknisk forskning och internationella aktiviteter att diskuteras med utgångspunkt från de gemensamma diskussionerna i Toledo.

Men, som sagt, vi har inte fått någon information om vad ordförandeskapet tänker ta upp här.

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för denna information. Jag passar på att välkomna den nya fp-suppleanten Nina Lundström till EU-nämnden, även om hon ännu inte sitter vid bordet. Men hon är på plats i lokalen.

Vi går vidare till punkt 8 om anslutning till Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna där rådet ska informeras.

Denna fråga kommer att behandlas i riksdagens justitieutskott och sannolikt även i konstitutionsutskottet. Denna fråga är bekant sedan fördragsbehandlingen, men nu ska detta också göras.

Anf. 192 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

I och med Lissabonfördraget finns det i EU-fördraget en bestämmelse om att EU ska ansluta sig till Europakonventionen. Under denna dagordningspunkt kommer kommissionen att närmare informera om den pågående processen för att genomföra detta.

I Stockholmsprogrammet uppmanas kommissionen att agera skyndsamt för att ta fram ett sådant förslag.

Sedan slutet av december har fyra möten hållits på tjänstemannanivå. Under dessa möten har ett antal komplicerade frågeställningar diskuterats utifrån det underlag som kommissionen har upprättat. Det gäller till exempel om det bör finnas en möjlighet för EU att träda in som medsvarende i mål som rör EU-rätten och om EU:s rätt att intervensera i målen. Det gäller också vilka tilläggsprotokoll som EU kan ansluta sig till. En annan fråga som har diskuterats är hur EU bör vara representerat i Europarådets olika organ.

Det spanska ordförandeskapets ambition är att ett förhandlingsmandat ska kunna antas under det första halvåret i år. Jag är väldigt positiv till att denna fråga prioriteras, och förhandlingarna bör komma i gång så fort som möjligt.

Det är också viktigt att Europaparlamentet hålls informerat om förförhandlet. Det slutliga avtalet om EU:s anslutning måste godkännas i Europaparlamentet. Beslutet träder sedan för EU:s del i kraft när det har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Jag hoppas att kommissionen snart kommer att presentera ett förslag.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Det är i enlighet med våra respektive konstitutionella bestämmelser som det är konstitutionsutskottet som blir huvudansvarigt fackutskott. Det kommer nog att ske en del i justitieutskottet också, men huvudansvaret för riksdagens beredning ligger i KU.

Anf. 194 HELENA BARGHOLTZ (fp):

Detta är en spännande fråga, tycker jag som har suttit i Europarådet och sett att det förekommer ganska mycket av dubbelarbete mellan Europarådet och EU, och de är också uppbyggda på samma sätt enligt samma modell. Problemet är att EU omfattar färre stater men har lite större maktbefogenheter.

Ser statsrådet några möjligheter till att detta kan leda till att det blir mindre dubbelarbete och framför allt bättre samarbete som behövs mellan dessa två organ? Vilket organ kommer i praktiken att verkligen driva frågorna om de mänskliga rättigheterna, där EU har tagit på sig uppgifter inom sin sfär för detta? Det vore intressant att höra om statsrådet har några funderingar eller vet någonting.

Anf. 195 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag tror att resultatet blir att frågorna kommer att drivas både inom EU och på annat håll, så det blir nog ett visst dubbelarbete i alla fall.

Det finns fördelar med att EU ansluter sig till Europakonventionen. Det är ingen tvekan om den saken. Men det är ett antal ganska komplicerade juridiska frågeställningar som man måste ta ställning till, och det är alldeles för tidigt att ge något besked om hur det kommer att se ut. Men ambitionen är hög, och jag tror att principen att EU är med i detta är otroligt viktig. Men jag har inga bättre besked att ge i dag.

Anf. 196 ORDFÖRANDEN:

Vi lär återkomma även till denna fråga, men vi tackar för informationen i dag. Vi kan inte göra något mer.

Vi går vidare till punkt 9 om förslag till resolution om en modell för överenskommelse om inrättande av en gemensam utredningsgrupp. Detta är en beslutspunkt. Det handlar om ett genomförande.

Anf. 197 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag ber att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 198 ORDFÖRANDEN:

Det är utsänt till nämndens ledamöter.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Sedan är det som sig bör på dessa ministerråd i anslutning till rådets möte möten i den så kallade gemensamma kommittén. Där är det först en närmast stående punkt om lägesrapport om SIS II. Senast vi behandlade den i EU-nämnden var den 27 november då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Då antogs det faktiskt slutsatser. Denna gång är det mest information.

Anf. 199 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Som vid nästan alla RIF-råd blir det en lägesrapport om SIS II. Det är en följetong. Det är kommissionen som är huvudansvarig för utvecklingen, men även ordförandeskapet får en hel del att göra med denna fråga.

Under januari lyckades man genomföra det så kallade milstolpstestet som vi förberedde under vårt ordförandeskap. Dessutom har man fortsatt att förbereda den alternativa tekniska lösningen som ska användas om nuvarande projekt måste stoppas till följd av de tekniska problemen.

Enligt den information som jag har i dag kommer resultatet från milstolpstestet att kunna presenteras först på nästa rådsmöte i april. Vid det här rådet förväntar jag mig därför bara en mer övergripande information.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:

Det fattas alltså inte beslut vid det här rådsmötet?

Anf. 201 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Nej.

Anf. 202 ORDFÖRANDEN:

Då behandlar vi även detta som information. Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 3, Olaglig migration längs Europeiska unionens södra sjögräns. Den är identisk med den punkt vi nyligen har behandlat, och där vi har refererat till fackutskottsbehandling med mera. Men rent formellt ska vi fatta beslut även här, och jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

På punkt 4, Frontex, föreligger dels utkast till förordning angående byrå för förvaltning med mera, dels förväntas en föredragning av direktören för Frontex om arbetsprogrammet för 2010.

Detta är såvitt jag förstår informationspunkter även för vår del.

Anf. 203 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Den första underpunkten rör ett förslag till ändring av Frontexförordningen. Frågan anges fortfarande bara som en eventuell punkt på dagordningen, eftersom något förslag ännu inte finns. Men om kommissionen hinner anta sitt förslag till rådsmötet ska man presentera det då.

Bakgrunden finns i kommissionens meddelande om Frontex utveckling från februari 2008. I meddelandet listas en rad rekommendationer för i princip Frontex hela verksamhet, till exempel att Frontex ska kunna köpa eller hyra egen gränskontrollutrustning, utöka sitt samarbete med tredjeland och på andra sätt öka sin kapacitet.

Rådet välkomnade kommissionens meddelande och efterlyste ett förslag till ändring av förordningen, vilket vi nu väntar på. Samtidigt har Frontex styrelse genomfört en utvärdering av byråns verksamhet. Man har sedan lämnat rekommendationer till ändringar i Frontexförordningen på ungefär samma områden som kommissionen föreslog i sitt meddelande. Men vi har alltså inte fått kommissionens förslag än och har således inte heller kunnat utarbeta någon standpunkt. Vi får därför helt enkelt lyssna på kommissionens eventuella presentation och återkomma senare med våra kommentarer till förslaget.

Den andra underpunkten på dagordningen är en presentation av Frontex arbetsprogram för 2010. Enligt Frontexförordningen ska Frontex styrelse före den 30 september varje år anta byråns arbetsprogram. På grund av olika omständigheter utanför styrelsens kontroll kunde Frontex styrelse besluta om programmet för 2010 först den 3 och 4 februari i år.

Arbetsprogrammet för 2010 omfattar bland annat ett tiotal gemensamma operationer vid landgränserna med fokus på den östra landgränsen och den så kallade Balkanrutten. Frontex planerar också ungefär lika många sjögränsoperationer, naturligtvis framför allt i Medelhavet. Ett femtontal operationer vid flygplatserna ska fokusera på olaglig invandring från västra Balkan, Latinamerika, Asien, Afrika och Mellanöstern.

Dessutom omfattar arbetsprogrammet ca 20 återsändandeoperationer till olika länder, såväl generella som skraddarsydda riskanalyser, utbildning i bland annat mänskliga rättigheter, utveckling av det europeiska gränsövervakningssystemet och användning av ny teknik i gränskontrollverksamheten.

Jag kan också berätta att Frontex styrelse har beslutat att inrätta så kallade operativa kontor i relevanta medlemsstater. Kontoren ingår i Frontex organisation och är underställda högkvarteret i Warszawa. Syftet är att kontoren ska bidra till genomförandet av gemensamma operationer i den berörda regionen. Det första kontoret inrättas 2010 som ett pilotprojekt i Grekland. Efter nio månader ska projektet utvärderas. Styrelsen ska därefter besluta hur man ska gå vidare.

Detta är ungefär vad jag förväntar mig att de ska rapportera på den här punkten.

Anf. 204 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Det finns också punkt 5, Övriga frågor för den gemensamma kommittén. Där har jag inte noterat några frågor, och inte heller Justitiedepartementet. Då kan vi lämna den punkten.

Därmed är vi klara med justitieministerns samråd för i dag. Vi tackar så mycket, önskar trevlig helg och lycka till.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 30 november och 1 december 2009

Återrapport från informellt ministermöte den 20–22 januari 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 25 och 26 februari 2010

Anf. 205 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till statssekreterare Minna Ljunggren och hennes medarbetare.

Vi är nu på punkt 5 på vår agenda, rättsliga och inrikes frågor i migrationsdelarna. Vi återgår till återrapporterna. Det har varit rådsmöten även på migrationsområdet, dels den 30 november och 1 december, det sista under svenskt ordförandeskap, dels ett informellt ministermöte den 20–22 januari under spanskt ordförandeskap.

Underlag och skriftliga rapporter är utsända, och justitieministern har kommenterat dessa möten i sina delar. Men om statssekreterare Ljunggren vill lägga till något i migrationsdelarna är hon välkommen att göra det.

Anf. 206 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag börjar med RIF-rådet i Bryssel den 30 november och 1 december. Det var det sista mötet under svenskt ordförandeskap. Rådet höll en allmän debatt om Stockholmsprogrammet. Programmet godkändes och antogs sedan av Europeiska rådet i mitten av december.

Stockholmsprogrammet kommer att ha stor betydelse för medborgarna. Det innebär möjligheter till ett ambitiöst arbete på området för rättsliga och inrikes frågor de kommande åren.

Den nya kommissionen har för avsikt att lägga fram en handlingsplan med konkreta åtgärder utifrån Stockholmsprogrammet under våren. Rådet diskuterade också framtiden för det gemensamma asylsystemet i samband med att kommissionen kort presenterade sina förslag till ändringar i skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet.

Justitiedepartementet har överlämnat faktapromemoriorna 48 och 49 om ändringarna i båda direktiven. Vi får säkert anledning att återkomma till dem senare under våren.

Rådet fattade också beslut om att införa viseringsfrihet för medborgare i före detta jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien genom en ändring av rådets förordning 539/2001, som reglerar vilka tredjeländers medborgare som är viseringsfria respektive inte viseringsfria vid inresa till Schengenområdet.

Samtidigt presenterades också ett gemensamt uttalande med Europaparlamentet där Albanien samt Bosnien och Hercegovina uppmanas att fortsatt genomföra de reformer som krävs för att också deras medborgare snarast ska kunna omfattas av viseringsfrihet.

Det spanska ordförandeskapet på RIF-området inleddes med ett informellt ministermöte i Toledo den 20–22 januari, där på vårt område laglig invandring och integration diskuterades mot bakgrund av Lissabonfördragets ikraftträdande.

Från svensk sida framhöll vi bland annat att fokus för den framtida gemensamma politiken bör vara att etablera EU som ett konkurrenskraftigt alternativ för den arbetskraft som varje enskild medlemsstat faktiskt kommer att behöva.

Ett första viktigt steg för att stärka konkurrenskraften är att stärka arbetskraftsinvandrares rättigheter. Ett långsiktigt mål måste vara att öka rörligheten inom unionen. Vi anser också att det behövs en effektiv integrationspolitik för att maximera migrationens potential. Därför välkomnar vi det spanska ordförandeskapets engagemang just på integrationsområdet.

Medlemsstaterna var eniga om att Stockholmsprogrammet är en god grund för den framtida hanteringen av olika utmaningar på det här området.

Detta var en kort återrapportering.

Anf. 207 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går tillbaka till samrådet kring själva agendan för de rättsliga och inrikes frågorna på rådet. Socialförsäkringsutskottet informerades av migrationsministern i går, den 18 februari, i de här frågorna.

A-punktsbehandlingen ligger numera utanför sammanträdet. Vi hoppas därför rakt på punkt 5 och den icke lagstiftande verksamheten, nämligen ömsesidiga undantag från viseringskrav EU–Kanada. EU-nämnden informerades i frågan senast den 16 oktober. Nu hoppas vi på information enligt underlaget.

Anf. 208 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Frågan om viseringsreciprocitet innebär att alla EU-medborgare ska vara viseringsfria till alla tredjeländer vars medborgare i sin tur kan resa in till EU–Schengen-området utan krav på visering. Det är kommissionens uppgift att bevaka reciprocitetsmekanismen. Som ni kanske minns återinförde Kanada i juli förra året viseringskrav för tjeckiska medborgare. I och med det är principen om viseringsreciprocitet rubbad.

Under hösten har kommissionen haft regelbundna konsultationer med både Tjeckien och Kanada, än så länge utan att kunna nå en lösning. Frågan har tagits upp på dagordningen på begäran av Tjeckien med anledning av ett brev som Kanada har skickat med svar på kommissionens lägesrapport från oktober.

Sverige stöder kommissionen i dess arbete att återupprätta den ömsesidiga viseringsfriheten. Vi hoppas att man inom en snar framtid ska hitta en lösning, så att alla tjeckiska medborgare återigen kan bli viseringsfria vid inresa till Kanada.

Anf. 209 MEHMET KAPLAN (mp):

Fru ordförande! Har kanadensiska medborgare samma rättigheter tills det som statssekreteraren säger kommer att ske, eller kommer de att behandlas på samma sätt som tjeckiska medborgare behandlas av Kanada?

Anf. 211 MEHMET KAPLAN (mp):

Står det någonting i de texter som finns om överenskommelsen om hur det här ska hanteras? I dag står vi inför situationen att det finns ett ömsesidigt erkännande av rättigheterna. Vilka är sanktionsmöjligheterna? Och vad är statssekreterarens bedömning när det gäller en färdplan för att kunna hantera det här? Hur länge kan Kanada stoppa tjeckiska medborgare?

Anf. 212 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Det här är en fråga som kommissionen arbetar intensivt med och lägger stor vikt och fokus på. Några exakta tidsangivelser för när den saken kommer att lösas kan jag naturligtvis inte ge i dag. Men jag är säker på att vår nya kommissionär kommer att ägna mycket tid och kraft åt att lösa frågan.

Anf. 213 JOHAN LINANDER (c):

Jag måste ha missat någonting. Varför är det så många tjecker som söker asyl i Kanada? Just nu finns det ju ett stort intresse av att vända blickarna mot Kanada, men jag antar att det inte är OS de tänker på.

Anf. 214 Statssekreterare MINNA LJUNGGREN:

Jag har förstås inte granskat några asylansökningar. Men det vi känner till är att från det att viseringskravet togs bort i oktober 2007 till dess att det återinfördes sommaren 2009 hade närmare 3 000 tjeckiska medborgare sökt asyl i Kanada. Enligt de uppgifter vi har fått kännedom om är det framför allt romska tjeckiska medborgare.

Anf. 215 ORDFÖRANDEN:

Den frågan slog nog de flesta som läste underlagen i denna fråga.

Rent tekniskt är detta en informationspunkt, så vi tackar för informationen på den punkten.

Frågan om olaglig migration längs Europeiska unionens södra sjögräns har vi behandlat med justitieministern alldeles nyss, och vi har egentligen inga Ljunggrenska frågor kvar. Därmed är vi klara med punkt 5.

Vi tackar för i dag, önskar trevlig helg och lycka till.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 JACOB JOHNSON (v)	2
Anf. 5 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	3
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	3
2 § Utrikes frågor	4
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 8 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	4
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 10 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	4
Anf. 11 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	5
Anf. 12 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	5
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 16 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 18 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	8
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 22 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	8
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 24 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 26 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	9
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 28 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 30 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 32 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 34 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 36 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 40 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	13
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 42 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	14
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 44 JACOB JOHNSON (v)	15
Anf. 45 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	15
Anf. 46 BÖRJE VESTLUND (s)	16
Anf. 47 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	16

Anf. 48	BÖRJE VESTLUND (s)	16	2009/10:24
Anf. 49	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	17	19 februari
Anf. 50	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	17	
Anf. 51	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	17	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 53	MAX ANDERSSON (mp)	18	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 55	MAX ANDERSSON (mp)	18	
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 57	MONICA GREEN (s)	19	
Anf. 58	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	19	
Anf. 59	MONICA GREEN (s)	20	
Anf. 60	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	20	
Anf. 61	HELENA BARGHOLTZ (fp)	20	
Anf. 62	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	21	
Anf. 63	JACOB JOHNSON (v)	21	
Anf. 64	JOHAN LINANDER (c)	21	
Anf. 65	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	22	
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 67	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	22	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	23	
Anf. 69	HOLGER GUSTAFSSON (kd)	23	
Anf. 70	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	23	
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	23	
Anf. 72	MAX ANDERSSON (mp)	24	
Anf. 73	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	24	
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 75	JACOB JOHNSON (v)	24	
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 77	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (fp)	25	
Anf. 78	SOFIA ARKELSTEN (m)	25	
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	25	
Anf. 80	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (m)	25	
Anf. 81	MAX ANDERSSON (mp)	26	
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 83	MAX ANDERSSON (mp)	26	
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 85	MAX ANDERSSON (mp)	26	
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 87	JACOB JOHNSON (v)	26	
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	26	
Anf. 89	BIRGITTA OHLSSON (m)	27	
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	27	

3 § Jordbruk och fiske.....28

Anf. 91	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 92	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 94	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	28
Anf. 95	SOFIA ARKELSTEN (m)	29
Anf. 96	CHRISTER WINBÄCK (fp)	29
Anf. 97	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	29

Anf. 98	ULF HOLM (mp).....	30
Anf. 99	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 100	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	30
Anf. 101	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 102	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	31
Anf. 103	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	31
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 105	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	32
Anf. 106	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	32
Anf. 107	BÖRJE VESTLUND (s)	32
Anf. 108	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	32
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 110	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	33
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 112	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	34
Anf. 113	CHRISTINA AXELSSON (s)	34
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 115	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	34
Anf. 116	CHRISTINA AXELSSON (s)	34
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 118	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	35
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 120	ULF HOLM (mp).....	35
Anf. 121	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	35
Anf. 122	JOHAN LINANDER (c).....	35
Anf. 123	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	35
Anf. 124	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 125	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	36
Anf. 126	JACOB JOHNSON (v)	36
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 128	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	36
Anf. 129	JACOB JOHNSON (v)	36
Anf. 130	ULF HOLM (mp).....	36
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 132	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	37
Anf. 133	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 134	CHRISTINA AXELSSON (s)	37
Anf. 135	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	37
Anf. 136	CHRISTINA AXELSSON (s)	37
Anf. 137	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	37
Anf. 138	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 139	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	38
Anf. 140	ORDFÖRANDEN	38
4 §	Rättsliga och inrikes frågor	39
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 142	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	39
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 144	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	40
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 146	Justitieminister BEATRICE ASK (m).....	41
Anf. 147	ORDFÖRANDEN	42

Anf. 148	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	42
Anf. 149	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 150	KRISTER HAMMARBERGH (m)	43
Anf. 151	ULF HOLM (mp)	43
Anf. 152	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	43
Anf. 153	Internationelle chefsförhandlaren LARS WERKSTRÖM	43
Anf. 154	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 155	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	44
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 157	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	44
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 159	JACOB JOHNSON (v)	44
Anf. 160	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 161	ULF HOLM (mp)	44
Anf. 162	KRISTER HAMMARBERGH (m)	44
Anf. 163	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 164	JACOB JOHNSON (v)	44
Anf. 165	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 166	JACOB JOHNSON (v)	44
Anf. 167	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 168	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	45
Anf. 169	CHRISTINA AXELSSON (s)	46
Anf. 170	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	46
Anf. 171	CHRISTINA AXELSSON (s)	46
Anf. 172	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	46
Anf. 173	JOHAN LINANDER (c)	46
Anf. 174	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	46
Anf. 175	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 176	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	47
Anf. 177	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 178	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	47
Anf. 179	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 180	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	48
Anf. 181	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	48
Anf. 182	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	49
Anf. 183	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	50
Anf. 184	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	50
Anf. 185	MEHMET KAPLAN (mp)	50
Anf. 186	JACOB JOHNSON (v)	50
Anf. 187	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 188	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	51
Anf. 189	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 190	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	51
Anf. 191	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 192	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	51
Anf. 193	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 194	HELENA BARGHOLTZ (fp)	52
Anf. 195	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	52
Anf. 196	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 197	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	53

2009/10:24

19 februari

Anf. 198	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 199	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	53
Anf. 200	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 201	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	53
Anf. 202	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 203	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	54
Anf. 204	ORDFÖRANDEN	54
5 §	Rättsliga och inrikes frågor	56
Anf. 205	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 206	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	56
Anf. 207	ORDFÖRANDEN	57
Anf. 208	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	57
Anf. 209	MEHMET KAPLAN (mp)	57
Anf. 210	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	58
Anf. 211	MEHMET KAPLAN (mp)	58
Anf. 212	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	58
Anf. 213	JOHAN LINANDER (c)	58
Anf. 214	Statssekreterare MINNA LJUNGGREN	58
Anf. 215	ORDFÖRANDEN	58